
{NE}ST@BILNOST®◀

No.

3

{NE}ST@BILNOST®◀

(NE)STABILNOST

UREDNIŠTVO

Ivana Zadro
Nikola Cvitanović
Monika Anđelić
Marko Novak

Naklada: Građevinski fakultet, Sveučilište u Mostaru,
Kralja Zvonimira 14
Studentski zbor Sveučilišta u Mostaru

Tisak: FRAM, Mostar
Naklada: 300 primjeraka

nestabilnost@hotmail.com

TREBA LI NAM JOŠ JEDAN SPOMENIK

Polazeći napisati nešto na računalu u sali našeg faxesa naiđe čovjek na problem. Ako ti treba nešto isprintati opet problem. Treba ti neka pomoć opet problem. Pa čovjek se upita ima li išta što dobro radi na ovom faxu? Sve je polovično, sve staro, sve dotrajalo. Pogledaj zgradu! Najmanji potres i srušila bi se kao kula od karata, a o estetskom izgledu ne treba ni govoriti. Nastavna pomagala možda su bila dobra i korisna generacijama koje su na fax išle prije rata ali danas to više ničemu ne služi ali se svejedno mi njima koristimo kao da su zadnji dah tehnologije. Još se držimo svog sustava obrazovanja iako se na tom planu ipak osjećaju neki pomaci. Ako ništa drugo težimo usvojiti Bolonjsku deklaraciju. Međutim ima nešto na ovom fakultetu što jest dobro i što funkcionira. To su studenti i profesori. Jedni i drugi postižu sjajne rezultate obzirom na uvjete u kojima rade. Tako gledajući čovjek shvati da bi svima njima (studentima i profesorima) trebalo podići spomenik jer iz ničega izvući nešto stvarno nije mala stvar. Profesori rade za nikakvu plaću, a i ta «nikakva» nekad kasni i po nekoliko mjeseci. Studenti nemaju uvjete ni približne europskima, a rezultati nimalo ne zaostaju. Volja, borba i upornost koju pokazuju i jedni i drugi nije novcem mjerljiva, a ako bi novac i sva potrebna sredstva pokvarila tu volju, borbu i to zajedništvo onda je bolje da novca nemamo i da su uvjeti ovakvi kakvi jesu. Ipak imamo nešto što nema tako sanjana Europa, a to su ljudi. Njih se ne može propisati deklaracijom niti kupiti nekim sredstvom. Oni se rode. Zato prestanimo već jednom blatiti sami sebe jer bi drugi bili presretni da mogu imati ovo što mi imamo. Stoga dopustimo malo da Europa teži nama, a ne mi njima. Zaslužili smo!

JAKO ZANIMLJIVA PREDAVANJA

OBože, pa ja uopće nisam sastavljena. Sva sam u djelićima. Ove moje misli ne prestaju lutati prostranstvima vremena, i tko kaže da čovjek ne može putovati kroz vrijeme?!

Samo na trenutak zaboravim na stvarnost i evo me tamo gdje nisam ni očekivala a kamoli zamišljala u stvarnom svijetu.

I nakon toga vršimo transformaciju koordinata, znači ovaj sustav tu pretvorimo u ovaj tu. I vidimo da ovaj pomak u malo izgleda nelogično a to je zbog brzine koja je imala suprotan smjer...Ali praktično nemaju smisla jer se upće ne ponavljaju, ali mi ih uzimamo za određen broj...

Samo sam se na trenutak vratila duhom na predavanje ali kako ne razumijem o čemu profesor uopće priča, jer ovo nema ikakvog smisla, trudim se odrediti neko drugo vrijeme, mjesto i ljude koji će

okupirati moje misli. Zanimljivo skoro mjesec dana dolazim na ova predavanja ali da me netko upita puni naziv ovog kolegija, nisam sigurna da bih znala odgovor. Kažu, zaljubljena. Ja kažem ne, nisam. Isuviše sam neozbiljna da bih ozbiljno skončala ljubav i vezu.

Da bih odredila svoje ponašanje uopće na predavanju, malo sam promatrala kolegice i kolege. Ostavila sam otisak zuba u kažiprstu od muke samo da ne bih se smijala na glas.

Kolegica s lijeve strane uživila se prateći uzduljenu zmijicu na svom mobitelu a kolega s desne pokušao pohvatati profesorove riječi i slovo u knjizi. Uzoran student, šta ćeš. Ove iza sebe ni ne vidim, logično nemam oči na leđima ali osijećam da su jako prisutni duhom u Irish Pubu ili negdje drugo na kavi, hoće li nesscaffé s čokoladom napraviti

s mlijekom ili vodom, ili bolje da naručim čaj. Ma odlučit ću kad zbrisem s ovog predavanja.

...imate kuglicu i želite je utisnuti u materijali i ako to želimo opisati mi ne možemo koristiti mehaniku kontinuuma. Jeste li imali mehaniku tla i jeste li spominjali tečenje pijeska. Niste, e to ćete tamo slušati, ja vam neću ovdje sad pričati.

Opet sam se uključila u zanimljiv dio predavanja, sve mi je jasno. Ono što neću čuti na ovom kolegiju, reći će mi na drugom. Blago meni, za dva, tri godine će mi sve biti jasno. O, netko je ne strpljiv pa je navio sat četiri minute prije pauze. Ne bunim se, a ni profesor.

Blagi prelet očima preko lica kolega i kolegica...o Bože jeli vam jasno o čemu ja ovdje govorim...

STUDENTI & STUDIJ

Za one od nas koji studiramo, vrijeme ispita je vrlo stresno i teško. Nekim ljudima je vrijeme ispita tako strašno da postanu bolesni jer:

- Boje se “padanja”;
- Boje se da će iznevjeriti svoje roditelje i obitelj;
- Naporan rad spremanja ispita i ponavljanja gradiva (ponovno učenje iz bilježaka i knjiga, prolaženje kroz ono što ste već učili) narušava njihovo zdravlje.

Ako ste zaista bolesni zbog ispita, zabrinuti ili depresivni, nemojte skrivati svoje osjećaje. Razgovarajte s nekim o tome. U nekim kulturama ljudi misle da je pogrešno podijeliti svoje osjećaje i brige s drugima. Ali to je jedini način dobivanja pomoći

U Velikoj Britaniji se koristi izreka: “Izgovoreni problem postaje upola manji”. Stoga morate pronaći nekoga s kim možete podijeliti svoje probleme.

Možda možete razgovarati s prijateljem ili nekime iz vaše obitelji ili s profesorima na fakultetu (školi) ili s liječnikom. Ako vam jedna osoba ne pomogne, tada pitajte neku drugu.

Ako se osjećate jako očajnima, pogledajte našu stranicu pod naslovom “strah i zabrinutost”.

Kako proći kroz razdoblje ispita

Evo 10 naputaka koje su sastavili edukacijski psiholozi:

- Potražite pomoć: pitajte profesora ili mentora o tome kako sažeti gradivo te kako steći stručnost u polaganju ispita.

- Uzimajte kratke stanke tijekom učenja. Ako vam je um umoran, neće dobro pamtili.
- Planirajte svoje učenje: ponavljajte u onim trenucima kada znate da ćete najbolje raditi.
- Čuvajte zdravlje: dovoljno spavajte, jedite razumno.
- Vježbajte: potrebna vam je tjelovježba da biste dobro učili. Šetajte, trčite, bavite se sportom što god uživate činiti.
- Budite pozitivni: prestanite razmišljati o budućnosti i padu na ispitu.
- Učinite najbolje što možete: nitko ne može učiniti više od toga.
- Budite na oprezu: ako se osjećate bolesni, razgovarajte s nekim o vašim brigama.
- Ne budite previše opušteni! Određena količina stresa potiče vas da naporno radite za ispitu.
- Budite razumni: ako vas uznemirava razgovor s prijateljima o ispitu nakon što je završio, nemojte to činiti! Zapravo, nemojte niti razmišljati o ispitu koji je iza vas. Što je učinjeno, učinjeno je. Ne možete promijeniti što je napisano!

Ovome savjetu bismo dodali:

Ako učite na večer, nemojte otići u postelju odmah nakon toga. Vaš um će se i dalje “vrtiti” i razmišljati previše. Uradite nešto drugo, možda se prošetajte ili vježbajte. Odaberite nešto što će vas opustiti i potaknuti da razmišljate o drugim stvarima

(NE)STABILNOST

STARO:

Pred vama je stručna knjiga. Što učiniti? Naravno, pročitati je. Ako njezin sadržaj trebate pomno proučiti, primjerice za ispit, isto ćete još jednom ponoviti.

NOVO:

Istraživanja su pokazala da su za smislenu obradu teksta potrebne druge metode. Samo čitanje nije dostatno. Predstavljamo vam jedan od mogućih načina racionalnog proučavanja štiva:

Č = Čitati letimično prije usredotočenog čitanja.

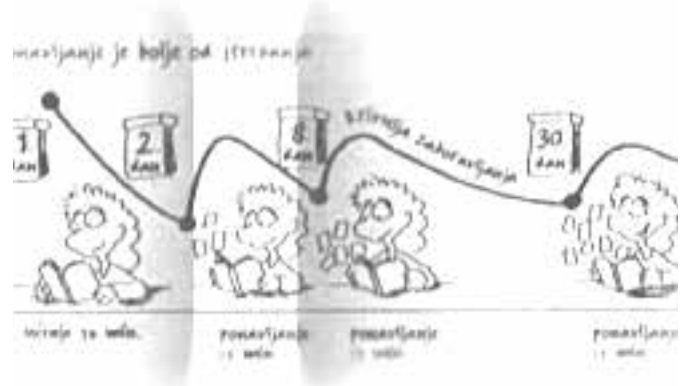
P = Pitati se koji je dio štiva bitan.

Č = Čitati svjesno koristeći vid i pamćenje.

P = Pamtit i pročitano vlastitim riječima.

P = Ponavljanje zapamćenog nakon nekoliko sati ili nekoliko dana.

Početniku ovaj postupak može izgledati naporan i dugotrajan. Činjenica je da treba proći neko vrijeme da se čovjek preusmjeri i odbaci stare navike čitanja. Ova se metoda uvijek ponovno istraživala. Studenti koji su učili po ČPČPP – metodi postizali su mnogo bolji uspjeh od studenata koji su učili po svojim navikama.

1. KORAK Č = Čitati letimično:

Sukus letimičnog čitanja je dobiti najbolji mogući pregled prije prelaska na detalje. Vjerojatno znate priču o čovjeku koji posjećuje nepoznati grad i prvo se penje na toranj kako bi ga mogao odozgo pogledati i upoznati. Pri tom prvo zapaža uočljive građevine, kao što su crkve, šire ulice, i druge osobitosti. Kada siđe na ulicu lako može odrediti gdje se sada nalazi. Kako dobiti pregled?

- Letimično čitanje kazala, daje nam predodžbu o tome kako je knjiga sastavljena.
- Pročitajte predgovor i saznajte zašto je knjiga napisana, što želi reći.
- Na kraju svakog poglavlja često je dat sažetak. Taj sažetak je mudro pročitati na početku.
- Ako vas ovo ne zadovoljava, “preletite” štivo. Čitajte naslove i negdje neku rečenicu. Ako su prisutne tablice i slike dobro ih pogledajte. U većini slučajeva one su brze i sažete informacije.

2. KORAK – P = Pitati se:

Dobra su tzv. policijska pitanja: Tko?, Kako?, Gdje?, Što?, Kada?, Zašto?. Što se dobiva ovim korakom:

(NE)STABILNOST

- lakša koncentracija: Većina se ljudi mnogo bolje sjeća činjenica koje su naučili kako bi odgovorili na neko pitanje, nego ono što su naučili napamet.
- lakša motivacija: Postavljanjem pitanja otkrivamo vlastito neznanje ili slabost, i nestrpljivo očekujemo odgovore autora.
- priprema za ispit

3. KORAK – Č = Čitanje:

Imajte na umu da čitanje nije prvi nego treći korak. Onaj tko želi postići bolje rezultate mora se držati sljedećih pravila:

1. koncentracija: Obje noge trebaju biti na podu, tvrda stolica je dobra pomoć za koncentraciju, čitajte što brže možete.
2. pronaći glavnu misao: To je prva razina pri čitanju. Ako ne pronađete glavnu misao, druge razine nemaju bitan značaj.
3. podcrtavanje i označavanje: Preporučujemo korištenje markera s kojim se tekst jednostavno ističe. Podcrtava se: ono što treba zapamtiti, odnosno ono što je novo, ali ne ono što već znate ono što pri ponavljanju želite uočiti na prvi pogled nemojte podcrtavati više od onog što je stvarno potrebno
4. aktivno čitati – biti budan: Samog sebe uvijek ponovno podsjećati na to da želite razumijeti i zapamtiti pročitano
5. pazite na tablice i ostale prikaze: Često slika prikazuje mnogo više od onoga što se riječima može iskazati.

4. KORAK – P = Pamćenje:

1. Pamćenje vlastitim riječima: Kada ste gotovi sa čitanjem podignite pogled s knjige i kažite svojim riječima što je pisac želio reći. Ponavljanje vlastitim riječima poboljšava stupanj zapamćenosti. Nemojte učiti napamet!

2. Pamtiti pisanjem bilješki sa strane: Pribilježiti vlastite primjedbe o glavnim mislima uz rub stranice. Glasno izgovarajte misli. Više od polovice ukupnog vremena učenja trebalo bi se pozabaviti s 2. KORAKOM (Pitanjem) i 4. KORAKOM (Pamćenjem).

5. KORAK – P = Ponavljanje:

Svaki put kad nešto naučite trebali biste pročitano odmah provjeriti. Tako ćete spriječiti da isto zaboravite već istog dana. Daljnja ponavljanja mogu uslijediti kasnije. Razmjerno dobro sredstvo protiv zaboravljanja je ponavljati gradivo u određenim vremenskim razmacima, 2,8 i 30 dana. Ova podjela je bitna. Nema svrhe pretjeranim štrebanjem u jednom trenutku pokušavati iznuditi uspjeh.

Mnogi ljudi su se korištenjem ČPČPP metode osvjedočili da je mnogo jednostavnija, nego što su mislili. Pokušajte na temelju toga. Vrijeme koje će biti potrebno za uvježbavanje ove metode, poslije će vam mnogo pridonositi u uštedi vremena, a s tim u vezi i boljim ocjenama.

KRIVNJA

Svjetska rekorderka priznaje varku

Ffyona Campbell, prva žena koja je obišla svijet hodajući, shvatila je da ne može živjeti s krivnjom. Krivnja ju je skoro dovela do sloma. “Ne mogu ostati zapamćena kao prva žena koja je obišla svijet hodajući kad sam varala”, izjavila je.

Za vrijeme jedne etape puta zatrudnjela je, te se, nesposobna da hoda 25 milja na dan, vozila na stražnjem dijelu kamiona, a hodala je samo zadnjih nekoliko milja prije ulaza u gradove. Na koncu, nije mogla živjeti s osjećajem krivnje pa je otišla u ured svog sponzora, Raleigh Internatinala, kako bi priznala. Na vlastiti zahtjev, njezin će ulazak u sljedeću Guinnessovu knjigu rekorda biti otklonjen.

Dvije vrste krivnje

Osjećaj krivnje je jedan od vrlo snažnih osjećaja. Osjećamo se odgovornima, osjećamo se osuđenima, osjećamo da zaslužujemo kaznu.

On nas može učiniti bolesnima, deprimiranima, nesposobnima za odnose s ljudima. To doista zahtjeva da ga se riješimo.

Ipak, postoje dvije vrste krivnje – stvarna krivnja i lažna krivnja. Kako možemo uočiti razliku? Kako možemo naučiti nositi se s njima?

Lažna krivnja

Lažna krivnja podrazumijeva osjećaj odgovornosti za nešto što nismo učinili ili za nešto za što nismo odgovorni. Osjećamo sram a da čak možda točno ne znamo zbog čega se osjećamo loše.

To može voditi do depresije, čak do samoubojstva. To može biti mutni osjećaj krivnje, zbog ničeg točno određenog. Kako se može pojaviti?

- Možda smo imali vrlo strogo djetinjstvo. Postojalo je mnogo toga što nam nije bilo dopušteno činiti. Možda smo često bili kažnjavani zbog sitnica. Pretpostavimo, na primjer, da se vrlo teškim grijehom smatralo ne oprati ruke prije jela. Čak i sada, godinama kasnije, možemo se stvarno osjećati krivi i posramljeni ako ne operemo ruke prije jela.

- Možemo se uvijek osjećati loše i na druge načine. Imamo negativnu sliku o sebi i onome što možemo

(NE)STABILNOST

---

postići, te lako okrivljujemo sebe zbog stvari koje idu krivo, ili preuzimamo krivicu od drugih kad to ne zavrijeđuju.

- Ljudi koji su preživjeli veliku nesreću ili katastrofu u kojoj su drugi poginuli ili se ozlijedili, vrlo često osjećaju krivnju zbog toga jer su preživjeli. To može biti vrlo jak osjećaj.
- Tužna posljedica emocionalnog, fizičkog, ili seksualnog zlostavljanja djece ili mladih je osjećaj krivnje ili srama zbog tih užasnih radnji nad kojima nisu imali kontrolu.

Taj osjećaj srama može biti toliko jak da ga gotovo možemo osjećati kao prljavi kaput kojeg imamo na sebi. Doista, on može voditi u želju da se neprestano peremo.

Postoji li odgovor na ovu vrstu krivnje? Da! Možda će zahtijevati puno vremena da je savladamo. Možda će biti potreban savjet nekog savjetnika ili drugog stručnjaka. Ili će možda biti dovoljan samo razgovor s prijateljem. Što može donijeti izlječenje? Prvo, dozvoljavanje istini da uđe u tvoj život. Netko je rekao (znaš li tko?): “Istina će te osloboditi.” Ti nisi kriv! Kaži to sebi, svaki put kad se osjećaj pojavi! Međutim, ta ista osoba je također rekla i učinila neke ključne stvari koje mogu donijeti izlječenje – pogledaj dalje na ovoj stranici.

Ako smo bili povrijeđeni na ovaj način, ključni dio oporavka i izlječenja je oprostjenje – oprostiti osobi koja nas je povrijedila.

To može biti vrlo težak i složen put, ali je jedan od ključeva za oslobođenje od zarobljenosti prošlošću.

Stvarna krivnja

Postoji ono što zovemo stvarnom krivnjom. Posjedujemo izgrađeni unutrašnji sistem – ‘savjest’ – koji nam govori kad činimo nešto krivo.

Možemo stvarno biti krivi. Sa stvarnom krivnjom, osjećamo se krivim zbog točno određenih stvari.

Većina psihijatarata i terapeuta drži da je krivnja u korišćenu mnogih naših problema. Međutim, često jedini savjet koji mogu ponuditi je da krivnja nije stvarna te da može biti uklonjena. Drugim riječima, oni se odnose prema stvarnoj krivnji na isti način kao što smo vam predložili da se odnosite prema lažnoj krivnji.

Nažalost, to ne djeluje veoma dobro, zato jer, negdje duboko, mi znamo, sasvim ispravno, da smo stvarno krivi. Mi znamo duboko unutra da se nekako za zlo mora platiti.

Sva društva imaju sustave pravde i zakone utemeljene na tom uvjerenju. Kad se dogodi neka nesreća ili katastrofa, osjećamo da netko mora biti odgovoran, da netko mora platiti. Može biti teže prihvatiti katastrofu za koju se čini da nema smisla ili uzroka, nego li onu za koju je netko stvarno odgovoran!

Postoji li način da se izbriše prošlost?

Da i ne. Kad bismo se samo mogli vratiti, te učiniti stvari drugačije. ‘Kad bismo’, mislimo. Ali, kako vrijeme prolazi, to nije moguće, mora postojati drugi način. Ako ne možemo popraviti prošlost, za nju treba biti plaćeno. Možemo kazniti sami sebe, uskratiti nešto sebi, čak nas društvo može kazniti, ali se ipak i dalje osjećamo krivi. Kako cijena može biti plaćena?

Cijena

Možemo nekako osjećati da trebamo kazniti sami sebe. Ipak, u isto vrijeme, želimo pobjeći kazni koju osjećamo da smo zaslužili!

(NE)STABILNOST

Želimo vas ovdje zamoliti da se ne isključite! Jer vam ovdje želimo ukazati da nitko od nas ne čini dovoljno da bi mogao izbrisati prošlost. Ali znamo čovjeka koji može! Želimo ukazati na to da Bog ima odgovor na krivnju.

Pravi odgovor

Bog je stvorio svijet koji je trebao biti savršen. Ali ljudi su izabrali ići svojim vlastitim putem, voditi svoje vlastite živote. Svijet je, ustvari cijeli svemir, pao u zlo i okrenuo se od Boga.

Zbog ovoga, svima nam je lako činiti zlo, te biti sebičan, ignorirati Boga. Živimo u svom vlastitom malom svijetu, odvojeni zidom od Boga, te (često) i od drugih ljudi.

Jedino Bog može pronaći izlaz iz ovog problema. On je izabrao da siđe u svoj vlastiti svijet, da sam sebe ograniči – da se umanjuje, ako tako želite – do ljudskog obličja koje mi možemo razumjeti. Došao je na zemlju da bi se rodio kao čovjek – Isus. Ipak, Isus nije bio običan čovjek, ne samo zbog toga što nikada nije učinio krivo – on je uistinu bio i Bog. Ne tek neki bog, ili anđeo, ili superčovjek. A ipak, bio je Tčovjek rođen da umre. Sveti spisi su 2000 godina prije obećali Božjeg osobitog vođu – Mesiju – kao onog koji bi se rodio (čak je bilo zapisano u kojem gradu) i umro za ljudske grijehe.

Kaznu koju je svaki od nas zaslužio, on je uzeo mjesto nas. Prorok imenom Izaija napisao je nevjerojatnu knjigu, stotine godina prije Isusovog rođenja. On je pretkazao dolazak nevinog čovjeka koji će patiti zbog naše krivice. A evo i ključne rečenice koja govori kako će Isus umrijeti zbog onog što smo mi učinili:

“Poput ovaca svi smo lutali, i svaki svojim putem je hodio. A Jahve je svalio na nj bezakonje nas sviju.” (Izaija, 53)

Dobra vijest

Ako je Isus platio naš dug, mi ga ne moramo ponovno platiti. Slobodni smo. Za našu krivnju i sram je paćeno.

To je slično čovjeku koji je kupio auto u autokući. Stvari su krenule krivo, čudni zvukovi, problemi s mjenjačem, propuštanje ulja. Nije si mogao priuštiti da ih sredi, pa se je mučio mjesecima. Tada mu je netko rekao da mu je autokuća dala punu garanciju, i da će svi problemi s autom biti sređeni besplatno. Njegov problem nije bio auto, ili autokuća, nego njegovo neznanje o tome što je već učinjeno za njega!

To je odlično! Možemo biti slobodni od krivnje, straha, svakovrsnih problema, ako to učinimo na Božji način. Prijeđi na sljedeću stranicu da bi saznao više. To je kao izlazak iz sjene na sunčevo svijetlo.

Još jedna stvar

Ako si učinio nešto krivo nekoj drugoj osobi, nikad nećeš imati mir dok se to ne ispravi.

Ako je osoba još uvijek živa, zamoli je za oprostjenje. Ako si ukrao nešto, priznaj i vrati ukradeno, ili plati novcem u vrijednosti ukradenog.

Ako je nemoguće direktno platiti novcem, (na primjer, ako je u pitanju novac uzet od kompanije koja više ne postoji), tada daruj istu količinu novca u dobrotvorne svrhe.

Ustvari, Biblija predlaže 20% kamata na takvu otplatu!

Postoji priča o čovjeku koji je pisao poreznom uredu.

“Šaljem ovaj novac koji dugujem, jer nisam mogao spavati noću. Ako još uvijek ne budem mogao spavati, poslat ću vam drugu polovicu.”

NOSTALGIJA NIZ DUŠU KRENULA

Ljubavni vam je život super, pronašli ste pravog partnera, osjećate se ugodno i sigurno uz njega/nju, sigurni ste da volite i da ste voljeni. Pa ipak... ponekad razmišljate o bivšoj ljubavi.

Prisjećate se kako ste se osjećali željenima u prošloj vezi, nedostaju vam neke stvari koje ste dijelili, čini vam se da ste imali više zajedničkih interesa i bolje se slagali u postelji... Zbunjujuće, ali i posve normalno, tvrde psiholozi. Svatko se ponekad u mislima vraća onome što je proživio s drugom osobom i uspoređuje ju sa sadašnjim partnerom.

ŽUDNJA ALI ZA ČIM?

Spoznaja da se takav osjećajni kaos događa i drugima utješna je, ali ne pomaže dovoljno protiv grižnje savjesti zbog koje smatrate kako vjerojatno imate nešto protiv sadašnjeg partnera/partnerice kad ga/ju uspoređujete s bivšim/bivšom. Ne prenađajte sa zaključcima. Psiholozi kažu da maštanje može biti znak kako nam u sadašnjoj vezi nešto nedostaje, ali ne nužno osoba s kojom smo bili. Jednostavno svoje želje i žudnje projiciramo na druge, dajemo im lice, da bismo ih sebi mogli lakše predočiti. Stoga je normalno

da čovjek pritom bježi u prošlost. To je već proživio, za time lako može posegnuti.

ZAMKA NOSTALGIJE

U glavi možete vrtjeti svoj film želja i uživati bez ograničenja u svijetu sjećanja. Ali pod utjecajem nostalgije možemo zaboraviti razloge raskida i sve početi idealizirati kao u holivudskim filmovima: savršeno izgledamo, govorimo prave riječi u pravo vrijeme, bivši se pretvara u savršena partnera. To što se mozak u takvim „šetnjama“ ne pridržava stvarnih činjenica psiholozi nazivaju obrambenim mehanizmom.

Ako nam nešto nedostaje u sadašnjosti (bez obzira na to jesmo li toga

svjesni ili nismo), mozak nam šalje sjećanja kao signale da pokušamo ostvariti ono što nas je u prošlosti činilo zadovoljnim. Stoga dobro razmislite žudite li uistinu za bivšim partnerom ili nečim drugim.

OTKRIJTE ŠTO VAM NEDOSTAJE

Naše osobine i sklonosti čine naš unutarnji svijet koji nosimo sa sobom, ma kamo išli i ma s kim bili u vezi. Zapitajte se nedostaje li vam možda način na koji je vaš(a) bivši/bivša gledao/la na vaše kvalitete. Primjerice, smatrao/la vas je nadarenom/nadarenim za slikanje i poticao/la na to, odlazio/la s vama u muzeje i galerije, a sada niste ni uzeli kist u ruku jer vaš(a) partner(ica) ne pokazuje zanimanje za to.

Promijenite to vratite se onome što ste voljeli raditi u prošlosti svjesni da taj osjećaj zadovoljstva ne ovisi o drugome, nego izvire iz vas samih. Otvorite sadašnjem partneru/partnerici svoj svijet, dopustite mu/joj da vas prihvati i upozna onakvima kakvi ste, i postanite tako dio njegova/njezina svijeta.

Monika Anđelić

PORNOGRAFIJA

Internet je brzo izgradio reputaciju za web stranice na kojima se promovira pornografija. Pitanje koje se postavlja jest: “Je li to bezazlena zabava?” Ustanovljeno je da pornografija stvara ovisnost, isto kao i droga. Nerijetko se čuje: “Zbilja si ne mogu pomoći, stalno se vraćam na to, ali i drugi isto tako!”

Na nesreću, naš mozak funkcionira kao i Hard Disk na kompjutoru, ali onakav koji se ne bi mogao obrisati. Sve što napunimo u naš mozak u njemu ostaje te polako mijenja naš karakter, preuzima naše misli i kontrolu nad nama. Prestajemo razmišljati o ljudima kao ljudima i oni postaju samo objekti, a u tom slučaju se prema njima više ne možemo odnositi na prikladan način.

Test o tome kontroliramo li mi “nešto” ili to “nešto” ima kontrolu nad nama jest: možemo li to zaustaviti?! Želiš li to zaustaviti prije nego li tvoj um i život budu upropašteni? Ako želiš, tada postoji način. Može biti teško, ali imat ćeš pomoć i nećeš biti sam.

Što o seksu i seksualnosti kažu Eric Clapton i Marilyn Monroe? Kamo nas vodi današnji pojam seksualnosti?

Pornografija je industrija koja okreće milijarde dolara, vrlo je profitabilna, izrabljuje one koji je kupuju (obično muškarci) i izrabljuje one koji su u tome (obično žene). Je li pornografija opasna? Da li možda poboljšava naše živote?

Žene u pornografiji nisu stvarne! Koristi se puno fotografskih trikova, a osim toga sliku je vrlo lako

obraditi u nekom programu za obradu fotografija kao što je npr. Photoshop ili Fireworks. Na plaži ili bazenu uvijek se mogu vidjeti žene ili djevojke koje se diče prištevima, celulitom ili imaju problema s tjelesnom težinom koja za sobom povlači povećane bokove.

Pornografija ne prikazuje djevojke ili djecu kao ljude koji su sposobni govoriti misliti ili se brinuti. Ona ih prikazuje kao objekte i to seksualne objekte. Efekt ili posljedica toga je da sve djevojke počinjemo gledati kao seksualne objekte robote. Više ne razmišljamo o ženama ili djevojkama kao o ljudima kao što smo mi sami, a treba li uopće i pitati je li to u redu? Da li bi vam bilo drago da vidite svoju sestru, djevojku ili mamu na pornografskim slikama? Ako ne, zašto?

Filmska zvijezda 60ih godina Marilyn Monroe rekla je da seks simbol postaje stvar, a ona je mrzila da je ljudi gledaju kao stvar.

Dokazano je da kad počnemo sve žene ili djevojke gledati kao seksualne objekte više ne možemo imati stvarne, istinske i duboke veze s bilo kojom ženskom osobom. Tako da umjesto da nas pornografija privuče ženama ona nas zapravo udaljuje od njih.

Možemo tražiti zadovoljstvo i ljubav unutar pornografije, ali ih ne možemo pronaći jer oni proizlaze iz stvarnih i istinskih veza.

Gitarist Eric Clapton kaže: “U svom oporavku otkrivam da sam uvijek koristio seks kao nekakav alat, kao nešto čime sam mogao ostaviti dobar

(NE)STABILNOST

---

dojam. Nikad to nije izgledalo onako kako je trebalo, a to je izražavanje ljubavi i način produljenja ljudske rase. Otkrio sam da sam sretniji ako to radim samo sa svojom ženom jer u tom slučaju ne živim u laži, a i seks tada služi kao čist i iskren izraz naklonosti.”

Velika je pogreška izjednačavati seks sa ljubavi. Seks može biti način izražavanja ljubavi, a to i jest ono što je trebao značiti. Bez ljubavi seks je bezvrijedan. Što smo više zarobljeni seksom bez ljubavi to smo manje sposobni za stvarnu ljubav. Uostalom i činjenica je da se u seksu bez ljubavi ne može baš pretjerano uživati. Kao i droga seks ne daje ono što obećava. Ostavlja nas praznima. Samo seks u ispravnom kontekstu predstavlja zadovoljstvo i ispunjenje.

Romanopisac Ayn Rand rekao je u intervjuu za Playboy: “Smatram da je promiskuitet nemoralan, ne zato što je seks zao, nego zbog toga što je previše dobar i važan.”

Rezultati istraživanja su pokazali da je pornografija strašno povezana sa seksualnim nasiljem. Jedan studij pokazao je da muškarci izloženi pornografiji imaju stav da silovanje ne predstavlja nikakvu važnost. A jedan drugi studij o seksualnim napadima kroz period od 23 godine otkrio je da u 41% slučajeva pornografija bila korištena neposredno prije ili tijekom samog napada, a u intervjuu sa 36 osuđenih seksualnih manijaka 81% ih je priznalo da je njihov najveći interes bio u pornografiji.

Direktor nacionalne komisije za pornografiju Alan Sears rekao je: “Osoblje je naporno radilo da bi pridobilo ljude da svjedoče. Čuli smo mnoge priče kako ljudi govore da je pornografija dobra za našu kulturu, ali nismo mogli pronaći niti jednu osobu koja bi bila voljna reći (makar i iza scene) da je imala koristi od pornografije. Iskreni i bitni naponi utrošeni su na razgovor sa ljudima koji su na neki način povezani s liječenjem ljudi s problematičnim seksualnim ponašanjem, no niti jedan od njih nije mogao potvrditi da se iz pornografije može izvući bilo što korisno.”

Naše mišljenje s obzirom na sve ovo je da se pornografija nalazi u slijepoj ulici, ali ipak postoji način za izlazak.

USKE KUĆE

.Najčešće su lokacije za gradnju kuća u užim gradskim prostorima izuzetno malih površina, te je pravo umijeće napraviti odgovarajuće idejno rješenje budućeg objekta, a zadovoljiti sve uvjete, odrednice, pravila, zahtjeve i potrebe...

Kao po pravilu, stranica koja raniči sa ulicom, dakle ona “glavna” je uvijek preuska da zadovolji sve potrebe investitora, jer je to i glavni kontakt, glavna komunikacija sa spoljašnjim svijetom, koja treba biti i najnaglašenija, a samim tim zahtijeva i više prostora. Ali njega jednostavno nema... Međutim, zadatak nije nerješiv naprotiv, ovo je neodoljiv izazov za arhitekte projektante, koji će svojim znanjem i stručnošću stvoriti kvalitetan životni prostor za buduće stanare, kojeg će znati i uklopiti u ambijent zadate lokacije, organizirati pot’ebne tematske cjeline po zahtevima i potrebama investitora, a :akođer i do najmanjeg detalja :adovoljiti zahtjeve savremene operne sistema i uređaja za potpuni komfor i zdrav život.

A mi smo odlučili da vam predstavimo nekoliko rješenja koji će posebno onima što svoj problem prepoznaju u prvoj rečenici teme, svakako dobro doći kao pravi odgovor. Pripremili smo tri idejna projekta “uskih kuća”, dakle kuća koje će u prvom redu zadovoljiti, zahtjev male širine glavne stranice parcele, na pr. od desetak metara. Svaka od ovih kuća široka je samo nevjerovatnih 6.71m.

stranice, ovakva rješenja individualne stambene gradnje su svakako i veoma humana, te posebno kvalitetna kao ekonomična. Za prvu osobinu tijesno ih veže činjenica izuzetno prisno povezanih svih prostora, kao i tematskih cjelina kuće, tako da se obezbjeđuju uslovi za ugodnu i kvalitetnu komunikaciju svih ukućana kao i gostiju.

A maksimalna iskorištenost prostora, posebno omogućuje i ekonomičnije rješenje održavanja, klimatizacije i samog grijanja.

Ulazna partija je urađena kao veoma ugodna i uspješna u funkciji dobrodošlice i prvog kontakta. Uprkos uskom prostoru, ideja je da se ne odustane od ulaznog trijema koji pored vizualnog naglašavanja ulazne partije kuće, daju dodatni efekat specifičnoj atmosferi ugone jednog objekta koji ima tako posebnu funkcijufunkciju doma.

Svaka od preporučenih kuća ima i svoje specifičnosti, odnosno posebnosti, koje se uostalom vežu za posebnosti same porodične atmosfere, koja je, svakako, od slučaja do slučaja potpuno različita.

(NE)STABILNOST

PRIMJER I

O ovom primjeru, pažnju nam je odmah privukao dugi trijem koji je potpuno obujmio ulazni dio i svojom otvorenošću kao da je napola otvorio i vrata doma obitelji koja ovdje živi. Ovakvom dispozicijom trijema dodatno je riješena i komunikacija sa tzv. pomoćnim ulazom, odnosno spoljašnjom komunikacijom sa kuhinjom.

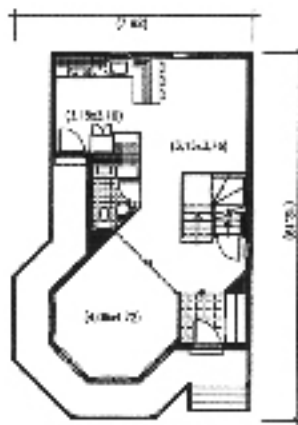
Kuća je inače projektirana kao samostojeći objekt (dimenzija prizemlja 6.71m x 12.19m) sa prizemljem i spratom, tako da su u prizemlju organizirane sve "otvorene" teme kao ulazni hol, kuhinja i trpezarija, a na spratu su smještene tri spavaće sobe, svaka sa zasebnim pratećim prostorom garderobe.

Saćasta dispozicija dnevnog boravka, te njegova široka otvorenost prema nešto prostranijem holu, zadovoljiće potrebe obitelji koja voli veća okupljanja i atmosferu ugodnih druženja porodice prijatelja. Mekoća konstrukcije izlomljenog krova, koji kao da se "obukao" na kuću, stvorila je ugodnu siluetu prihvatljivu kako za slučajnog prolaznika, tako i za svakodnevne vizure iz okoline.

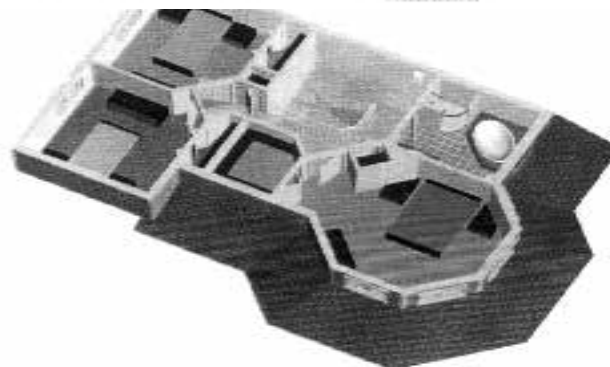
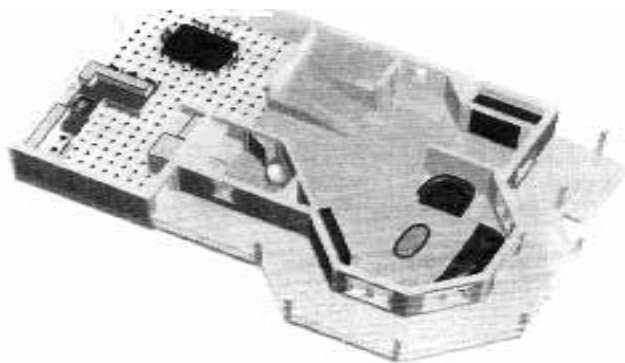
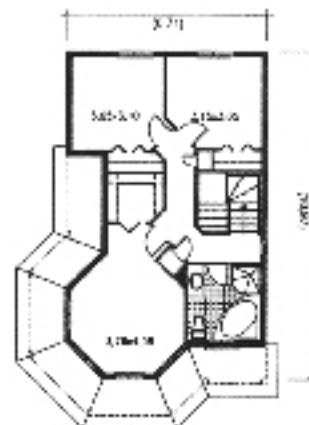
Po potrebi je ostavljena i mogućnost obrazovanja tzv. slijepe fasade (u ovom slučaju to je zid desno od ulaza), jer se pretpostavlja da će to biti jedan od osnovnih građevinskih uvjeta centralnih urbanitilpkacija.

Osnova prizemlja:

Osnova sprata:

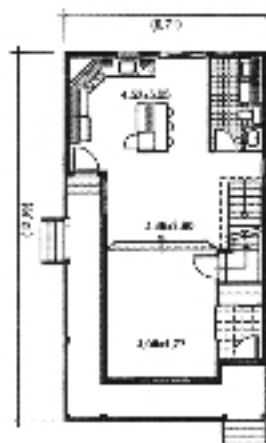
(NE)STABILNOST

PRIMJER 2

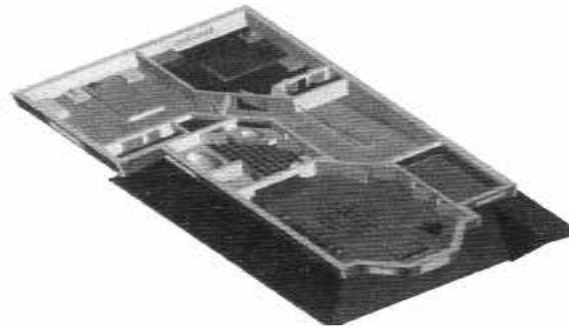
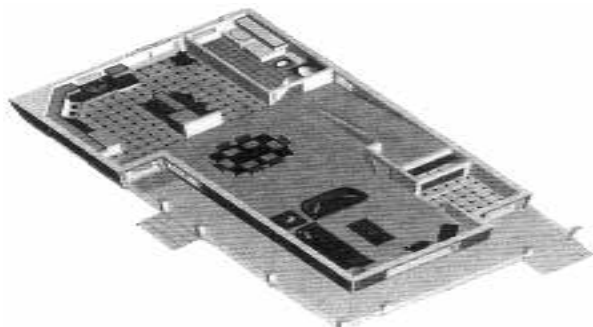
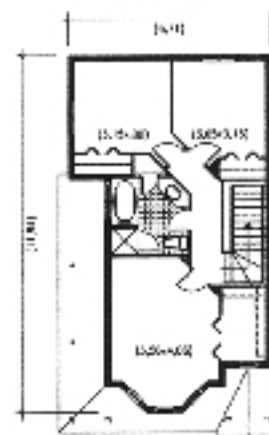
Drugi primjer kojeg vam preporučujemo, kao rješenje za kuće na uskim gradskim parcelama je u osnovi veoma slično predhodnom projektu. Dimenzije prizemlja (6.71m x 12.19m). U ovom slučaju posebno je naglašena otvorenost prostora prizemlja, koji je, u stvari, jedna jedinstvena cjelina, bez ijedne pregrade ili barijere. Dakle u jednom velikom prostoru, prisno su organizirane teme dnevnog boravka, trpezarije i upečatljivo prostrane kuhinje. Čak je i predprostor za stepenište stavljen u funkciju ovog maksimalnog grupisanja i stvaranja jedne posebno intimne atmosfere. Ukratko rečeno, do granica najvećih mogućnosti dovedana je tema i uloga komunikacije, odnosno susreta svih korisnika ove kuće u cilju stvaranja što toplije atmosfere ovog doma. Lagane, ugodne fasadne plohe, omekšane velikim izdijeljenim prozorskim oknima, ostavljaju dojam jednog ljupkog i poželjnog objekta za mnoge stambene četvrti.

Osnova prizemlja:

Osnova sprata:

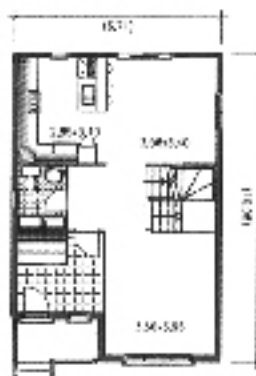
(NE)STABILNOST

PRIMJER 3

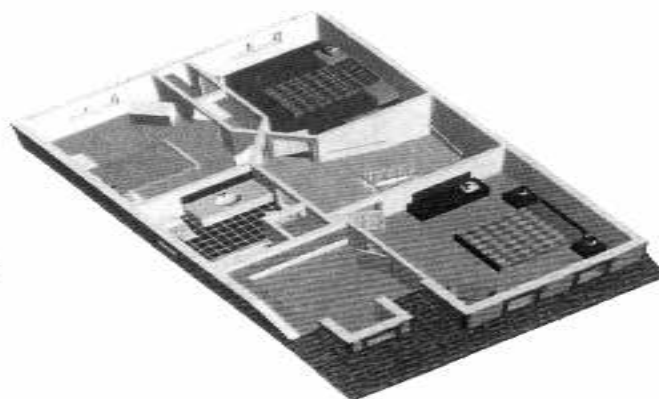
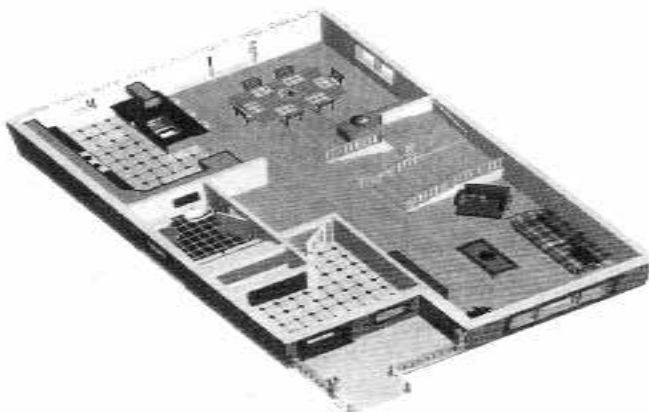
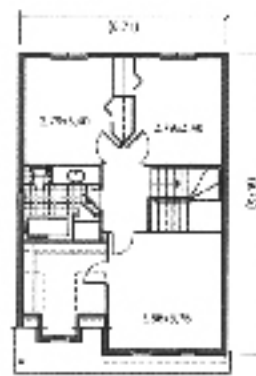
Primjer koji će svakako privući pažnju kao površinom najmanje zahtjevan, a funkcionalno izvanredno koncipiran je upravo ovaj. Dimenzije prizemlja (6.71m x 9.75m). Veoma profesionalno isprojektiran svaki četvorni centimetar prostora rezultirao je maksimalnom iskorištenošću, udobnošću i naposljetku izuzetnom ekonomičnošću ovog individualnog stambenog objekta rješenog sa sadržajima u prizemlju (dnevni boravak, trpezarija i kuhinja), te sa sadržajima na spratu od tri spavaće sobe sa velikom garderobom. Veoma spretno postavljenim stepeništem na sredini prostora, u isto vrijeme se i spajaju i razdvajaju svi sadržaju kuće i po horizontalnoj i po vertikalnoj organiziranosti. Veoma kvalitetna dispozicija omogućuje i uklapanje ovakvog objekta u stambeni niz koji zahtijeva dvije "slijepe" fasade. A ona glavna, ulična, svojom jednostavnošću, kao i mogućnošću prilagođavanja se da uklopiti u najrazličitije zadatosti ambijentalnih cjelina.

Osnova prizemlja:

Osnova sprata:

Zašto graditi

.Postoji više razloga “Zašto koristiti Siporex!”, a ovdje se navode samo neki od njih, za koje smatramo da su presudni u odabiru najpovoljnijeg materijala za formiranje zidnih, stropnih ili krovnih konstrukcija:

VELIKA MOGUĆNOST ARHITEKTONSKOG OBLIKOVANJA

Sagledavajući prethodna iskustva u zemlji i svijetu moguće je zaključiti da osnovni elementi porobetona u raznim formama i dimenzijama, bilo kao obložni ili konstruktivni elementi, daju velike mogućnosti oblikovanja i primjene u najraznovrsnijim izrazima građevinarstva. Elementi od porobetona imaju višestruku funkciju: konstruktivnu, pregradnu, termoizolacionu, zvučnu zaštitu kao i oblikovnu. Za arhitektonsko oblikovanje i likovni izraz bitan je završnipovršinski vidljivi sloj. Analizirajući mogućnosti izraza nameće se: tekstura

panela porobetona (reljefnost, vertikalna, horizontalna i tačkasta profiliranost, glatka završna obrada), kolorit materijala, kolorit finalizirajućeg sloja nanesen na površinu od porobetona, kombinacija sa drugim materijalima (metali, staklo, drvo, kamen, keramika...) te široka paleta mogućnosti likovnog izraza elementima plinobetona.

TOPLOTNA IZOLACIJA

U zavisnosti od nivoa izvedene toplotne izolacije na objektima visokogradnje dobijaju se adekvatni rezultati u potrošnji energije za grijanje zimi i postizanje mikroklimatskih uslova prostora u kojem boravimo i radimo. Siporex je takav građevinski materijal koji, zbog svoje ćelijaste strukture i prirodnog sastava materijala predstavlja, optimalnu kombinaciju fizičko-mehaničkih osobina koji omogućava izuzetnu toplotnu izolaciju objekata, tako da nakon odabira odgovarajuće debljine blokova za zidanje fasadnih zidova dodatna toplotna izolacija nije potrebna. Zimi dovoljna toplotna izolacija omogućava održavanje ugodne klime u prostoru sačinjenom od Siporex blokova, uz minimalne gubitke toplote prema vanjskoj sredini te optimalan utrošak energije za zagrijavanje prostora, Ljeti dovoljna toplotna izolacija omogućava održavanje ugodne klime u prostoru

sistemom siporex

ru sačinjenom od siporex blokova, uz minimalni prodor vrućine iz vanjske sredine.

PRIRODAN I ZDRAV MATERIJAL

Zbog svog prirodnog sastava od materijala anorganskog porijekla (čisti cement bez pepela, pijesak sa minimalnim procentom gline, kreč, gips, voda i Aluminijski prah) Siporex je, kao jedan od predstavnika porobetona, ekološki građevinski materijal koji je potpuno neškodljiv po zdravlje ljudi, a nivo prirodne radioaktivnosti (koja se često neopravdano veže uz ime Siporex) je ispod dozvoljenih granica. Siporex NIJE Radioaktivan i u njegovoj strukturi se nemogu razviti mravi.

BRZA I EKONOMIČNA GRADNJA

Ova osobina se očituje u slijedećem:

Jeftinija gradnja u prosjeku 30% u odnosu na ostale građevinske materijale

Jednostavna i brza ugradnja elemenata optimalnih dimenzija uz smanjenu potrebu za radnom snagom,

Zbog jednostavnosti obrade i ugradnje moguća je primjena elemenata iz Siporex sistema u izgradnji objekata po principu "sam svoj majstor",

Maximalno iskorištenje materijala zbog jednostavne obrade rezanjem, bušenjem i presijecanjem,

Ravne površine zidova utiču na uštedu u pogledu korištenja tankih i jednostavnih završnih obrada,

(NE)STABILNOST

Zbog povoljnih termoizolacionih svojstava vanjskim zidovima nije potrebna dodatna skupa termička zaštita,

Zbog manje težine elemenata povoljnije se mogu primjenjivati kod nadogradnji i objekata koji u statičkom pogledu imaju specifične zahtjeve, i slično.

ODGOVORI NA PITANJA

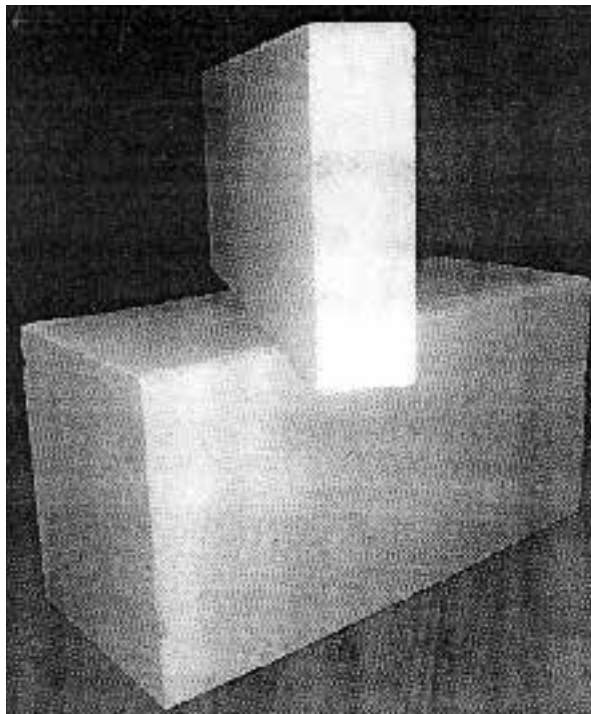
Ipored svih nabrojanih prednosti mnogi će se upitati a zašto se u konstrukcijama od siporexa javljaju i neki nedostaci. Odgovori na često postavljana pitanja su:

Zašto Siporex upija vodu?

POGREŠNO, Siporex ne upija vodu. Zbog svoje celijaste strukture sa zatvorenim porama Siporex može upiti vodu samo u površinskim "presječenim" porama, tako da voda/vlaga brzo prodire u njih, stvara ružan izgled elementa, ali se ta vlaga i vrlo brzo oslobađa, jer ne prodire u dubinu elementa.

Zašto iz Siporexa izlaze mravi?

POGREŠNO, iz Siporexa ne izlaze mravi. Siporex kao jedan od predstavnika porobetona je proizveden od prirodnih anorganskih materijala, tako da nema osnova za razvoj organizama. Osim toga mravi se pojavljuju i u svim drugim konstrukcijama, zidovima od opeke, i slično, što znači da isti u objekat dolaze na razne načine, te se razmnožavaju i kreću u potrazi za hranom.

Zašto se troši mnogo ljepila (tankoslojnog maltera) za zidanje?

POGREŠNO, Utrošak tankoslojnog maltera je manji od utroška klasičnih maltera za zidanje. Ukoliko se postupi po preporuci proizvođača, prvi red Siporexa se izvodi u izravnavajućem sloju klasičnog maltera, tako da se u nastavku zidanja koristi optimalna količina ljepila max 25kg/m³ zida, u maksimalnoj debljini sloja 5mm.

Zašto nastaju pukotine na spoju između siporex zida i drugog materijala?

Pojava pukotina u zidnim i stropnim konstrukcijama daje dojam nesolidnosti izvedbe, sumnje u kvalitetu, smanjenje statičke stabilnosti objekta, prodor vlage, prašine kukaca, zvuka kroz pukotine, dakle i osjećaj neugodnosti i nesigurnosti boravka u prostorijama. Uzrok nastajanju pukotina je najčešće nepoznavanje detalja izvođenja, nesolidna izvedba, nepoznavanje građevinske fizike i nepoštovanje njenih zakonitosti, a vrlo često i nepridržavanje osnovnih uputa proizvođača.

Znači, postoji više razloga "Zašto koristiti Siporex sistem?", a na osnovu svega do sada navedenog te sagledavajući bezbroj primjera izgrađenih objekata, može se zaključiti da vrijedi primijeniti sve Siporex proizvode u sistemu te njihove prednosti adekvatno iskoristiti u ostvarenju graditeljskih ciljeva i finansijske dobiti.

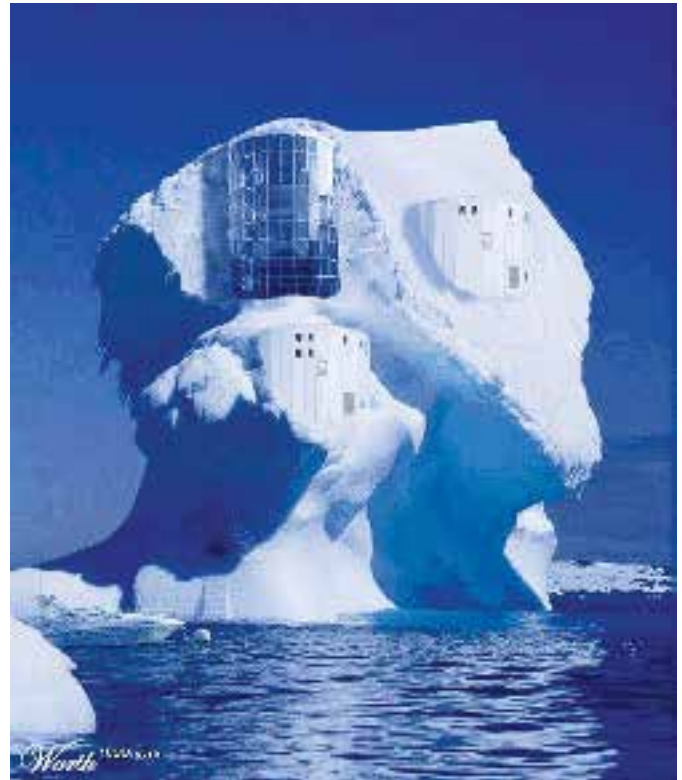
(NE)STABILNOST

(NE)STABILNOST

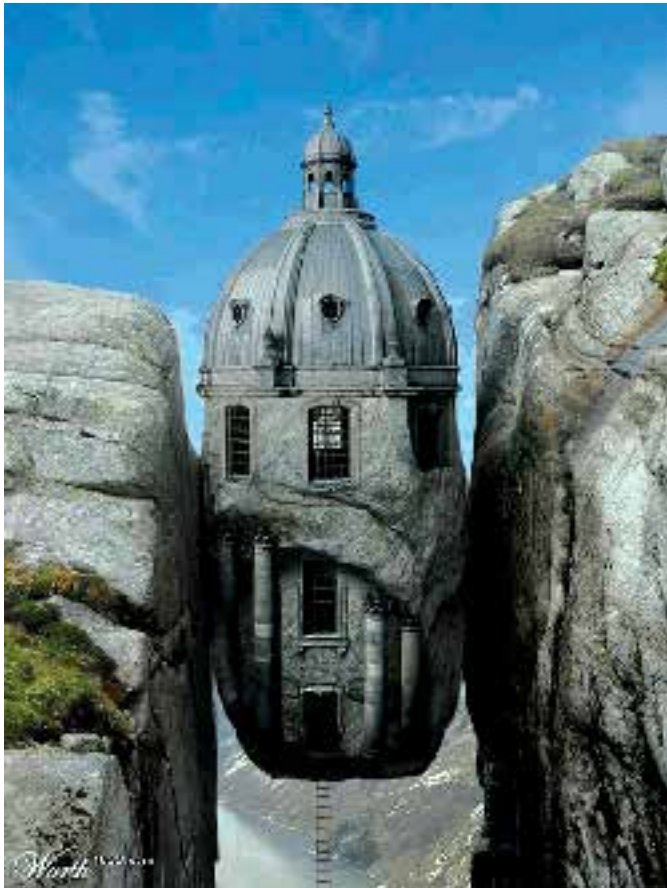
(NE)STABILNOST

(NE)STABILNOST

ZRAČNA LUKA KANSAI

• Duga siva prijemna zgrada prostire se duž moru okrenute strane otoka, dok su stajanke i piste na ovoj slici slijeva. Cestovne i željezničke veze s kopnom ostvarene su pomoću mosta, a trajekti pristaju u luci koju vidimo u prednjem planu.

Nova međunarodna zračna luka Kansai kraj Osake pravo je remekdjelo japanske arhitekture i graditeljstva, a podignuta je na vlastitom, umjetno nasutom otoku.

Japan je zemlja velikih financijskih mogućnosti, visoke razine napredne industrijalizacije i životnog standarda. On je, međutim, i prenapučen, a gospodarski je uspjeh stvorio i veliku potražnju za zračnim putovanjima, kako poslovnim tako i turističkim. Zbog toga je sredinom 1980ih postalo jasno da Japan mora naći mjesto za još jednu zračnu luku, uz čiju bi pomoć zadovoljio sve veću potražnju.

(NE)STABILNOST

Japan je, međutim, i gusto naseljena, a usto i brdovita zemlja. Većina barem donekle ravnog tla već je iskorištena za smještaj industrije i stanovanje, dok ostatak služi zemljoradnji. Sva se još slobodna zemlja nalazi daleko od središta naseljenosti, a to su gradovi Tokyo, Kyoto i Osaka. Osamdesetih je godina inozemni promet Japana godišnje rastao za barem 10%, a procjene pokazuju da će se broj putnika od 1995. do 2000. udvostručiti.

Zbog toga je raspisan međunarodni natječaj za projekt nove zračne luke u Osaki. Jedan od natjecatelja bio je i Renzo Piano, već svjetski poznat po projektu Centra Georges Pompidou u Parizu. Piano se zaputio u Osaku i zamolio da mu pokazu lokaciju, našto su ga posjeli u čamac i izvezli u zaljev. Pogledom pretražujući obalu, upitao je gdje će biti zračna luka. "Tu", glasio je odgovor.

Prizemni dio posla

Gradske su vlasti u Osaki došle na blistavu ideju: ako nema slobodnog zemljišta, treba ga stvoriti izgradnjom otoka posred zaljeva Osaka. Njezino ostvarenje i nije bilo tako teško kao sto bi se moglo učiniti zato sto je u zaljevu bilo mnogo plitkih mjesta, i u stvarnosti se radilo

vise o otimanju zemlje moru negoli o njezinu stvaranju ni iz čega. Zapanjuje da je ostvarenje tog projekta, od trenutka kad je Piano 1987. pobijedio na natječaju pa sve do službenog otvorenja, potrajalo samo sedam godina. Budući da se gradilo na umjetnom otoku, i arhitektu i građevinarima bilo je sasvim jasno da će gotovo sigurno doći do slijeganja materijala zbog njegova vraćanja na prirodnu razinu. Drugi je problem stvarala opasnost od potresa, jer Japan leži na pacifičkom "ognjenom prstenu", zoni učestalih potresa i vulkanizma, na kojem je i sjevernoamerička zapadna obala s druge strane oceana. Obje su ove okolnosti nalagale da zgrada bude savitljiva, da bi se mogla prilagoditi gibanju tla, cime bi se izbjeglo njezino pucanje i rušenje.

Povrh svega toga, projektant je morao otkriti i kako će kroz zgradu cirkulirati velik broj ljudi, jer je uprava zračne luke kanila svakodnevno od i do ukrcajnih vrata provesti oko 100 000 ljudi, a pristup pisti morao je biti sto jednostavniji i lakši. Piano, međutim, priznaje da su oblik zgrade u konačnici ipak odredili manevarski zahtjevi zrakoplova, a ne ljudi.

Blistavi uspjeh

Slika gore: Renzo Piano, projektant Međunarodne zračne luke Kansai u Osaki, ovako ju je opisao: "... građevina valovitih, asimetričnih linija. Proteže se otokom poput zračne jedrilice..."

Arhitekt je problem riješio projektom duge zaobljene zgrade, koja oblikom podsjeća na avionsko krilo. Dodamo li joj još i trokatnicu u sredini, otkrit ćemo da nas kompleks podsjeća na divovsku pticu ili jedrilicu. Ulučeni oblik krova, smiono zakrivljen prema pisti i stanjen prema ulazima za putnike, ne samo da izgleda privlačno nego i pomaže strujanju zraka u zgradi, cime se izbjegava pregrijavanje. Druga je prednost za putnike ta sto iz

Slika gore: Renzo Piano, projektant Medunarodne zračne luke Kansai u Osaki, ovako ju je opisao: "... građevina valovitih, asimetričnih linija. Proteže se otokom poput zračne jedrilice..."

gotovo svakog dijela zgrade mogu uživati u pogledu na pistu. Ravnomjerno, blago gibanje aviona, udruženo sa sivim nijansama koje prevladavaju na terminalu, doprinose mirnom i opuštenom raspoloženju

Pri izgradnji zgrade, u mnogim su prilikama tijesno surađivale britanske i japanske tvrtke. Tako kostur građevine počiva na čeličnim stupovima projektiranim i proizvedenima specijalno za tu zgradu. U laboratorijima British

Steela stručnjaci su izradili tri primjerka u punoj veličini, koja su zatim pregledali inspektori japanskog ureda za industrijske standarde. Dvodijelni su stupovi s jednog kraja dobili desni, a s drugog lijevi navoj, kako bi se mogli lako namještati. Čitava je pak zgrada sklopljena pomoću niza hidrauličkih dizalica, kako bi se pojedini stupovi mogli podići i namjestiti umetanjem čeličnih ploča. Tako su graditelji mogli pojedine dijelove namještati u hodu, da bi se prilagodili neizbježnom slijeganju zemljišta.

Projekt je predviđao i dodatne stepenice za stubišta koja se spuštaju pod zemlju, kako u slučaju da slijeganje bude veće od nekoliko centimetara ne bi ostala "visjeti" iznad razine poda. Tako zgrada ostaje stalno na istoj visini, ali se podrum produbljuje. Tlo se sliježe otprilike 1 milimetar dnevno.

Veze s kopnom

Ljudi na terminal dolaze i s njega odlaze preko katnoga mosta koji ga povezuje s kopnom. Most je dug 3750 metara. Na donjem je katu dvostruka pruga, a na gornjem cxtsa sa šest \ znih staza. Do njega, osim toga, plovi i brzi trjekt, koji ga povezuje s kolodvorom u Osa,, (udaljenim 45 minuta), s Kobeom i otokom Awajishima, s druge strane zaljeva.

Sama je zgrada, sa svojih 1750 metara, vjerojatno najduža na svijetu. Položaj otoka, udaljena 5 kilometara od najbliže stambene zone, dopušta aerodromu da radi 24 sata dnevno bez nedopustivog zagađivanja bukom.

Najveća provjera valjanosti projekta odigrala se već tri mjeseca nakon otvaranja zračne luke. Silan je potres uništio veliki dio obližnjega grada Kobe, ali je Kansai, jednako blizu epicentru, ostao netaknut.

KLJUČNI PODACI

MEĐUNARODNA ZRAČNA LUKA KANSAI

Projektant: Građevna radionica Renzo Piano

Izvođači: Ove Arup; Nikken Sekki Ltd.

Radovi u čeliku: Watson Steell, Nippon, Kawasaki

Površina otoka: 15 km

Dužina pristanišne zgrade: 1750 m

Površina pristanišne zgrade: 350 000 m

Dužina piste: 3500m

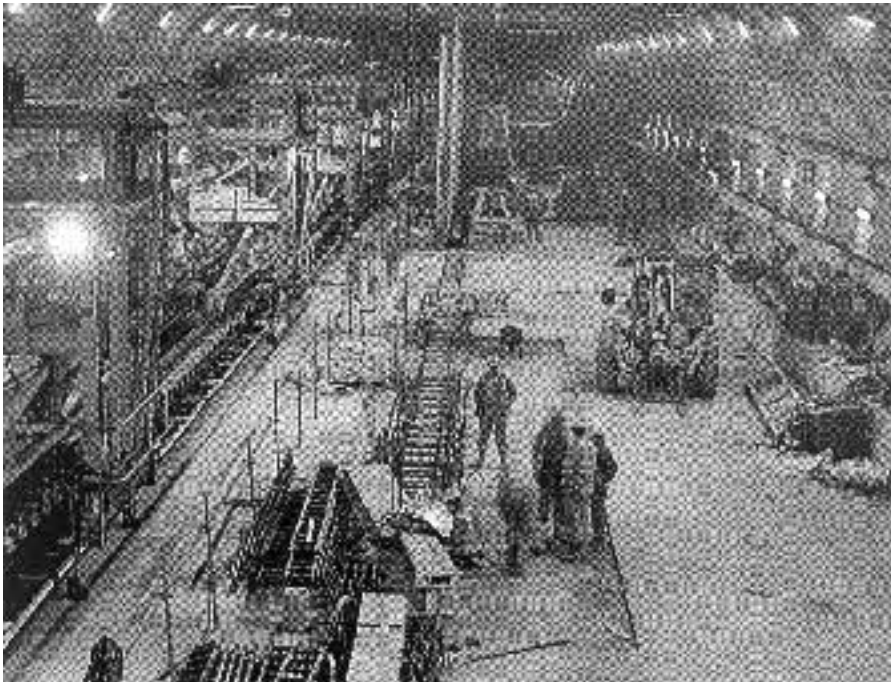
Broj ukrcajnih vrata: 42

Godišnji broj polijetanja i slijetanja: 160 000

Broj putnika: 31 000 000

PODVODNE KONSTRUKCIJE

Gradnja ispod vode povezana je s mnogim teškoćama zbog čega su se često događale nesreće. Međutim, moderne tehnike uvelike su olakšale posao i smanjile opasnosti, pa se podvodne konstrukcije danas odlikuju velikom pouzdanošću.

Svrha prvih podvodnih radova bila je prije svega izgradnja temelja za stupove mostova preko rijeka. Uski su se tokovi dali premostiti i jednim rasponom, no

mostove preko širih rijeka valjalo je poduprijeti na više mjesta. Izgradnja potpornih stupova toliko je otežavala mostogradnju da su graditelji svoje mostove, gdje je to bilo mo-

guće, najradije oslanjali na postojeće grebene. Tako je, primjerice, u 3. stoljeću izgrađen Shousterov most preko rijeke Karun u Perziji (današnjem Iranu), zbog čega taj most nije ravan. Njegovo je vijuganje preko rijeke odredio položaj 41 prirodnog potpornja.

Međutim, već su Rimljani uspjeli riješiti problem izgradnje podvodnih upornjaka, jer su otkrili vezivo koji se stvrdnjavalo i pod vodom. Veziva obdarena tim svojstvom nazivamo hidrauličnim vezivima. Osim toga, Rimljani su razvili tehniku privremenog isušivanja gradilišta.

Zagati i kesoni

Rimljani su svoje hidraulično vezivo pravili od takozvanog pozzolana, vulkanskog pepela koji su kopali oko današnjeg gradića Pozzuolija nedaleko od Vezuva. Gradilište su

isušivali pomoću zagata. Oko mjesta na kojem su namjeravali kopati temelje mosta zabili bi brvna te tako stvorili prstenastu branu. Potom bi iz ograđenog prostora iscrpili vodu, pa su mogli raditi na suhom. I danas se prave takve privremene brane. One mogu imati oblik jednostavnog zida koji pregrađuje čitavu rijeku, ali mogu i posve opasivati gradilište. Obično se prave zabijanjem pločastih pilota u riječno dno. Ti se piloti prave od čeličnoga lima ili drveta, ali i od prednapregnutog betona.

Posao takvih brana mogu obaviti i kesoni, golema zvona koja se spuštaju na riječno dno. Vrh takvoga zvona viri iznad površine, a hermetički je zatvoren. U nj se zatim upumpava zrak pod tlakom dovoljnim da iz njega istjera svu vodu te osuši gradilište.

Princip rada kesona možemo provjeriti i sami ako u zdjelu s vodom spustimo čašu s dnom prema gore. U njoj će se voda malo podići, ali ju možemo lako istjerati pomoću slamke. Kesoni su prvi put primijenjeni sredinom 19. stoljeća u Velikoj Britaniji. Nakon sto su 1854. godine omogućili izgradnju Rochesterskog mosta preko rijeke Medway u Kentu, kesoni su primijenjeni pri izgradnji mnogih velikih mostova, od kojih spomenimo Brooklanski most u New Yorku, kao i željeznički most Forth kraj Edinburga u Škotskoj.

Zračne komore

Tlak vode raste s dubinom, zbog čega u kesonu mora vladati tlak to veći sto je dublje uronjen. U kesone radnici moraju povremeno ulaziti i iz njih izlaziti, pa bi otvaranje hermetičkih vrata na njihovu vrhu dovelo do gubitka stlačenog zraka. Nakon toga bi se voda digla i preplavila keson. Da bi se to izbjeglo, na vrh kesona postavljaju se zračne (izlazne) komore. To su malene prostorije, povezane jednim hermetičkim vratima s unutrašnjošću kesona, dok se kroz druga ulazi izvana. Kad radnik želi izaći iz kesona, najprije otvori ventil koji u zračnu komoru, na kojoj su i jedna i druga vrata zatvorena, pusti zrak iz

kesona. Kad se tlak zraka u kesonu i komori izjednači, radnik otvara vrata, uspinje se u komoru, pa zatvara i vrata i ventil. Nakon toga radnik, ukoliko je keson postavljen na maloj dubini, pomoću drugog ventila, ili naprosto otvaranjem vanjskih vrata, ponovno izjednačava tlakove, ovaj put tlak u komori s vanjskim tlakom, te napokon izlazi. Pritom se gubi nešto komprimiranog zraka, ali samo toliko koliko gaje bilo u komori.

Kesonska bolest

Kad je, međutim, keson postavljen na velikoj dubini, nagli izlazak iz njega može ugroziti zdravlje, pa i život. Do toga dolazi zbog naglog smanjivanja tlaka, a sličnoj su opasnosti izloženi i ronionci koji naglo izrone nakon dužeg boravka na većoj dubini. Tada, naime, može nastupiti takozvana kesonska bolest, koju zovemo još i dekompresijskom bolešću, aeroemboizmom i ronilačkom kljenuti. Do nje dolazi kad se, zbog naglog pada tlaka, oslobađa dušik otopljen u krvi pa nastaju mjehurići, slično kao pri otvaranju boce gaziranog pića.

Da bi se sve to izbjeglo, ljudi se nakon duljeg boravka na većoj dubini moraju polako privikavati na smanjeni tlak. Zbog toga neko vrijeme ostaju u izlaznoj komori u kojoj se pomoću ventila tlak polako izje-

dnačuje s vanjskim. Taj se postupak naziva dekompresija. On omogućuje da se visak dušika u krvi izvjetri kroz pluća, bez stvaranja pogibeljnih mjehurića. Svi se opisani postupci obratnim slijedom ponavljaju prilikom ulaska u keson. Sličan se postupak primjenjuje i pri izgradnji tunela koji prolaze ispod morskog ili riječnog dna, pa i u podmorskim rudnicima. Izlazi iz takvih tunela, naime, hermetički se zatvaraju i u njih se sabija zrak, pod tlakom dovoljno velikim da istjera vodu. Pritom zračne crpke moraju stalno raditi, jer pukotine u tlu i stijenu mogu izazvati istjecanje zraka, pa time i prodor vode.

Druge tehnike

Da bi se izbjegle sve nezgode dekompresije, pri radu u dubokoj vodi primjenjuju se i druge tehnike. Ponekad se pri izgradnji stupova u riječno dno naprosto zabije cijev, pa

se kroz nju natiskuje beton. Isto se tako u dno mogu posebnim strojevima zabiti i stupovi (piloti) dugi do 50 metara, promjera većeg i od metra. Na njihov se izronjeni vrh potom postavljaju stupovi mosta. Ponegdje se (taje tehnika osobito raširena u Rusiji) u dno umjesto čeličnih pilota zabijaju tankostijeni šuplji cilindri od prednapregnutog betona. Promjer im je 1,56 metara, a stijenke su im debele svega 90 mm. Takvi se stupovi vibratorima zabijaju i do preko 30 metara duboko.

Piloti i naftne platforme

Piloti služe i za pričvršćivanje proizvodnih naftnih i plinskih platformi za morsko dno. Tako je, primjerice, naftna platforma Clavmore u Sjevernom moru za morsko dno učvršćena čeličnim pilotima zabijenim 46 metara u dno koje se nalazi na 110 metara ispod površine. Na oko 120 km od Tokyja gradi se umjetni otok u Tihom oceanu, površine oko 23 četvorna kilometra. On će počivati na 1 000 stupova sto vire iz morskog dna. Na njemu bi trebalo živjeti i raditi oko milijun ljudi.

Zabijanje pilota

Piloti se zabijaju posebnim strojevima, tzv. zabijačima. Prvi su se od

njih pojavili još 2000. pr. Kr. Bile su to jednostavne naprave pomoću kojih se na vrh pilota spuštao neki težak teret, recimo kamen. Taj se teret stalno dizao konopima i ispuštao, djelujući poput teškog malja. To bi se ponavljalo sve dok pilot ne bi dopro do željene dubine. Takve strojeve danas zovemo gravitacijskim zabijačima.

Moderni malj za zabijanje pilota izrađen je od lijevanog željeza, a masa mu se kreće između 0,5 i 5 tona. On obično klizi po okomitim tračnicama koje ga pri padu navode na glavu pilota.

Gravitacijska zabijala su razmjerno spora, jer dizanje malja iziskuje dosta vremena, pa se stoga današnji zabijači sve više pokreću stlačenim zrakom, parom ili izgaranjem dizel ulja. Postoje i takvi koje pokreću električni ili hidraulični uređaji.

Jednoradni zabijači su uređaji koji podižu malj i zatim ga ispuštaju. Malj pada kroz okomiti cilindar, a zatim se, nakon udarca u glavu pilota, pod njega naglo pusta stlačen zrak koji ga opet diže na vrh cijevi. Kod dvoradnog se zabijača zrak ubacuje i dok malj pada, ali tad; u gornji dio cilindra.

Vodene barijere

Da bi se zadržala voda, prave se razne konstrukcije sposobne

izdržati njezin silan tlak Takve su konstrukcije riječne i plimne brane Riječne brane stvaraju rezervoare, te tako reguliraju protok vode u rijeci i sprječavaju poplave. Voda se iz njih može ispuštati u vodovod sustave za navodnjavanje, ali se može provesti kroz vodene turbine radi dobivanja električne energije. Ako brana popusti, može doći do silnih šteta i pogibije velikog broja ljudi, pa si stoga mora budno paziti na njihovu sigurnost. Prije izgradnje stalne brane, graditelji obično ispred njezina budućeg mjesta podignu manju betonsku privremenu branu. Voda koja se skuplja pred njom odvodi se sustavom zaobilaznih cijevi i tunela. Tako gradilište ostaje suho. Tada se prilazi kopanju temelja i izgradnji trajne brane.

Kako tlak vode raste s dubinom, dno brane u pravilu je mnogo deblje od njezina vrha. Neke se brane prave od nabijene zemlje. I njih se obično ugrađuje jezgra, razmjerno tanka barijera od nepropusne gline. Ponekad je međutim, radi ubrzanja izgradnje svrsishodni jezgru potrebno izvesti od armiranog betona.

Druge se brane prave u cjelini od betona. Betonu je lakše dati oblik koji pri najmanjoj masi daje najveću čvrstoću.

PREGRADA NA TEMZI

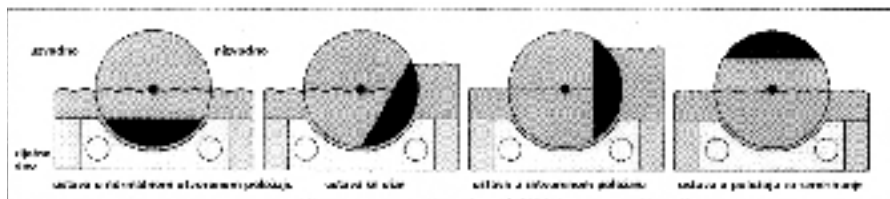
Iznimne okolnosti znaju ponekad stvoriti opasno visoke plime koji ugrožavaju područje oko rijeke Temze u Londonu. Da bi se izbjegle opasne poplave, na rijeci je podignuta posebna pregrada. Njezina je izgradnja započeta 1976. a dovršena 1984. godine. Široka je 540 metara, a tvori je devet betonskih stupova između kojih su postavljene ustave. Širina četiriju glavnih ustava u sredini iznosi po 61 metar, a teže po 3700 tona. Shema (gore) pokazuje kako rade pojedine ustave. U normalnim prilikama ustave poživaju u betonskim koritima na riječnom dnu. Međutim, kad zaprijeti opasna plima, ustave se zakreću za 90° i postavljaju u okomit položaj. Podizanje ustava traje 30 minuta. Kad su sve podignute, stvara se neprekinuta pregrada, pa se brodski promet prekida. Ustave se mogu i sasvim zakrenuti i izvuci iz vode radi pregleda i održavanja. Da bi ta pregrada stvarno funkcionira/a, morale sji se i na drugim mjestima izvesti slične manje pregrade, kao i nasipi nizvodno i regulacija uzvodno.

Plimne brane

Plimne brane ili barijere zapravo su ustave koje se otvaraju i zatvaraju te tako reguliraju protjecanje vode. Ponekad se njima i hvata voda radi dobivanja električne energije. Takva je plimna elektrana izgrađena na estuariju francuske rijeke Rane u Bretanji. Visina plime na njezinu ušću iznosi oko 14 metara, pa je tako jedna od najviših na svijetu. Za plime se otvaraju ustave i tako se puni rezervoar. Nakon toga se ustave zatvore, a voda se, kad nastup oseka, ispusta kroz 24 turbine, koje pokreću električne generatore.

Pregrada na Temzi

Plimna brana napravljena je i na Temzi, kod Woolwich Richa, radi zaštite Londona od poplava. Goleme se čelične ustave zatvaraju kad god zaprijeti opasnost da bi visoka plima mogla ugroziti uzvodne dijelove kopna. Ustave pokreću strojevi smješteni u devet masivnih stupova postavljenih preko rijeke. Izgradnja tog moćnog sustava stajala je preko 500 milijuna funti, a dnevni su troškovi njegova rada oko 10 tisuća funti.

BIJELO DUGME

Zar je potrebno bilo što dodati na ovaj naslov. Kako se približavaju dani velika 3 koncerta koja se održavaju u Sarajevu, Zagrebu i Beogradu osjetio sam se prozvanim da napišem koji članak o njima. Dok pišem ovaj tekst mislim u glavi koja će to biti ludara na koncertima. I baš tako kad sam planirao ići na koncert 15.06. u Sarajevo izađu ispitni rokovi i onda "tuga". Imam dva ispita koja su 15 i 16.06. Zato zavidim onima koji imaju vremena i sreće da dođu do dragocjenog papirića zvanog ulaznica. Nešto sam mislio, hajde u redu, imam prijatelja u Zagrebu (otići ću u Zagreb), pa će mi on kupiti ulaznicu. (šta ćeš kupiti jedan ne bio, planule ulaznice za 10 sati, trebalo je doći noć prije i čekati).

Da skratim priču, tko je uspio doći do karte i slobodnog vremena želim mu dobar provod, a u međuvremenu sam iz svojih arhiva našao nešto o Bijelom dugmetu što mislim da bi vas moglo zanimati.

BIOGRAFIJA

Lider i osnivač grupe, Goran Bregović

vić (rođen 22. ožujka 1950. godine u Sarajevu) u djetinjstvu nije pokazivao veliku sklonost ka glazbi. Iz drugog razreda niže glazbene škole (odsjek violina) izbačen je kao lijen i netaalentovan. Kada mu je majka početkom šezdesetih godina kupila gitaru, početničke lekcije dobio je od EDE, brata scenariste Abdulaha Sidrana. Već sa šesnaest godina počeo sam izdržavati, pa je svirao narodnjake u kavani u Konjicu, prodavao novine i radio na gradilištima.

U to vrijeme Željko Bebek (rođen 16. prosinca 1945. godine u Sarajevu) pjevao je u grupi Kodeksi, jednom od značajnijih sarajevskih sastava tog vremena. Na koncertu

Beštija, Željko je zapazio Gorana i preporučio ga kolegama iz grupe. Za Gorana se tada interesirao i sastav Pro arte, ali mu njihovo viđenje soul glazbe nije bilo primamljivo. Kako su svirali po jadranskoj obali uočio ih je Talijan Renato Pacifiko i ponudio im da dva mjeseca sviraju u njegovom klubu u Napulju. Nakon dva mjeseca Goran prvi put prelazi na solo gitaru. Za basistu ljeta 1970. godine Goran i Željko pozivaju

Zorana Redžića (rođen 29. siječnja 1948. godine u Sarajevu) koji je u to vrijeme svirao u sastavu Čičci. Zoran je doveo i kolegu iz grupe, bubnjara Milića Vukašino-

vića (rođen 9. ožujka 1950. godine u Beogradu). I kada su se sva četvorica našla na okupu, stvari su krenule u sasvim drugom pravcu.

Milić Vukašinić ih je sve inficirao novim viđenjem glazbe. Počeli su da sviraju u skladu sa onim šta su tada snimali Led Zeppelin i Black Sab-

bath. Bebek se teško prilagođavao novom materijalu da bi se polovicom jeseni 1970. Bebek uvrijeđen vratio u Sarajevo. Do ljeta 1971. godine nastavili su nastupati kao Mića, Goran i Zoran, a onda je Milić Vukašinić otišao u London a Goran upisuje filozofiju. Iako punih godinu dana nije govorio sa Bebekom, kada su početkom 1972. godine dobili termine u studiju, Goran se odlučio pozvati starog pjevača. Odmah po snimanju singla, Bebek je otišao u JNA, ali su oni čekali na njegov povratak. Nezadovoljan glazbenim pravcem kojim se JUTRO kreće, Ismet Arnautlić ih je napustio krajem 1972. godine i sa sobom odnio pravo na ime grupe. 1973. godine su grupi pristupili bubnjar Goran pe Ivandić (rođen 10. prosinca 1955. godine u Varešu) i klavijaturist Vlado Pravdić (rođen 6. prosinca 1949. godine u Sarajevu) koji je prešao iz Indexa. Sredinom godine, poslije svade, grupu je napustio Zoran Redžić, a njega je zamijenio Jadranko Stanković. Budući da je u Ljubljani već djelovao sastav pod imenom JUTRO, a i publika ih je znala po pjesmi "Kad bi bio bijelo dugme" odabran je taj simbol i grupa je službeno krštena BIJELO DUGME 1. siječnja 1974. godine.

Željko Bebek odlučuje napustiti posao u Savezu zajednica socijalnog osiguranja BiH i da, iako oženjen i

s malim djetetom, krene u rizičnu avanturu. Kada su shvatili da basist Jadranko Stanković ne odgovara, otpustili su ga i ožujka 1974. pozvali Zorana Redžića. Prvi veći nastup imali su na BOOM festivalu u Ljubljani 10. svibnja 1974. godine kada su predstavljeni kao nove nade. Tijekom listopada u ljubljanskom studiju Akademik za dvadesetak dana snimaju debi album "Kad bi bio bijelo dugme" koji je objavljen već krajem studenog. Omot prvog albuma kojeg je dizajnirao Dragan S. Stefanović kasnije je uvršten u englesko izdanje knjige koja predstavlja petsto najuspješnijih omota svijeta. Već u proljeće 1975. godine važili su za

najpopularniji sastav SFRJ. Drugi album "Šta bi dao da si na mom mjestu" je za kratko vrijeme otišao u tiražu većem od 200 000 primjeraka, iako je ploča imala cijenu veću od uobičajene. Zbog njih je Jugoton izumio dijamantsku ploču, jer su prvi dostigli tako visoke tiraže. U to vrijeme na koncertima ih je pratilo i do 15 000 ljudi. Početkom jeseni 1976. godine u JNA su otišli Ipe Ivandić i Vlado Pravdić a na njihova mjesta su došli Milić Vukašinić iz Indexa, dok je prelazak Laze Ristovskog iz grupe Smak odjeknuo kao nogometni transfer. Poslije trećeg albuma "Eto baš hoću" koji je izašao u prosincu 1976. otišli su da sviraju

(NE)STABILNOST

u istočnu europu gdje su održali 9 koncerata i pobrali simpatije publike. Kasnije su im se pridružili po povratku iz vojske Zoran Redžić i Ipe Ivandić. Pred odlazak u vojsku Bregovića odlučeno je da 28. kolovoza 1977. godine održe besplatan koncert kod Beogradske Hajdučke česme. Procjena posjete te večeri se kretala od 70 000 do 100 000 mladih što je bio najveći skup poklonika u dotadašnjoj povjesti rok glazbe na našim prostorima. Bila je to pauza za grupu, dok su ostali članovi snimali neke singlove sa drugim grupama. Neki su se čak rastali od bijelog dugmeta kao što su Lazo Ristovski i Ipe Ivandić. U jesen 1978. godine grupa se pojačala novim članovima Đidijem Jankelićem i povratnikom Vladom Pravdićem. Četvrti album "Bitanga i Princeza" objavljen je početkom 1979. godine. Ta ploča proglašena je njihovim prvim, zaista zrelim albumom, urbana, potpuno lišena folk utjecaja. Ploča je tiražno oborila prethodne rekorde. Krajem 1980. godine objavili su ploču "Doživjeti stotu" nastalu pod uticajem novog talasa. Ploču je prvi put producirao Goran Bregović što će kasnije redovno činiti. Tokom 1981. svirali su po čitavoj SFRJ, od Skoplja do Ljubljana te od Beograda pa do jadranske obale. Tri puta su prodali halu Pionir. Tokom druge pole 1982. svirali su po Bugarskoj, Mađarskoj, Austriji itd. U veljači 1983.

grupa je objavila album "Uspavanka za Radmilu M." Štos pjesma bila je "Kosovska" otpjevana na albanskom jeziku, intrigantna zbog rovitog političkog stanja na Kosovu. Poslje albuma grupa je dobila duži odmor, a za vrijeme tog odmora Bebek je i službeno napustio grupu 23. travnja 1984. godine.

Novi pjevač postao je Mladen Voji-

ćić Tifa (rođen 17. listopada 1960. u Sarajevu) koji je prije toga bio u grupama Top i Teška Industrija. Album se pojavio u prosincu 1984. godine sa jednostavnim nazivom "Bijelo dugme". Ploča opet predstavlja folk orijentiranog Bregovića. Laza Ristovski ponovno postaje punopravni član grupe. Pjesma "Lipe cvatu" postala je najveći hit. Tiraž ploče i posjete na turnejama su po običaju rušili sve rekorde. Pod pritiskom obveza Tifa 1. listopada 1985. godine napušta Dugme i odlazi u Gabelu na služenje vojnog roka. Novi pjevač postaje Alen Islamović

koji je u međuvremenu napustio Divlje Jagode. 1984. Bijelo dugme izdaje još jedan album "Pljuni i zapjevaj moja Jugoslavijo" inspirirani valom jugoslovenstva koje se pojavljuje kod mnogih grupa u Jugoslaviji. Dvije godine kasnije tj. 1986. godine Bregović je po-

nudio još jednu ploču inspiriranu jugoslovenstvom. Suvišno je više spominjati da je i ova ploča odlično prošla kod publike. Krajem 1988. godine izašao je album "Čiribiribela". Najveći hit bila je pjesma "Đurđev Dan" a Bregović je ovom obradom zaludio publiku napravivši kafanski hit za sva vremena. Poslije koncerta u Derventi 15. ožujka 1989. Alen Islamović napušta turneju zbog lakših zdravstvenih problema. Nitko još nije shvatio da je to bio posljednji koncert u karijeri Bijelog Dugmeta. do rata. Otkazuju se koncerti diljem SFRJ. Alen Islamović 1990. izdaje solo album "Haj nek se čuje čuje, haj nek se zna". Bregović nastavlja uspješnu karijeru filmskog kompozitora, dok se Željko Bebek po izbijanju rata preselio u Zagreb i nastavio solo karijeru. Zoran Redžić je u Finskoj, dok je Tifa krajem 1995. otišao u Njemačku i osnovao svoj bend. Ipe Ivandić je nesretno nastradao u Beogradu u prometnoj nesreći. I šta reći nakon svega ovoga. Svi su živi osim Ipeta i dolaze nam odsvirati najveće svoje hitove. Zato, tko god može, svi na stadione, a tko ne ulovi ovu priliku nadati se da će nam se smilovati i da će ih biti još. Jedan veliki POZDRAV.

VLADIMIR KOLOBARIĆ

CIPELA

U sudjela bih se upitati nešto u svezi s uobičajnim stvarima i pojavama, iako mogu očekivati čudan a možda i smiješan odgovor. Ne bojim se ispitivanja takve vrste pa i zbog opasnosti da i sama postanem čudna i smiješna. No, kad bih nekoga upitala zašto nosi cipele, bojim se da bi se brzo našla u nezgodnoj situaciji.

Tko još takvo što pita? Možda bi i dobila odgovor. Tko će znati, koliko cipela toliko i odgovora.

Kanim nešto napisati o alkoholnim pićima. Ona spadaju u tešku vrstu droga, osobito ako se konzumiraju u prekomjernim količinama. No, tu neću nikoga pitati, pa ni sebe samu, zašto pije alkoholna pića. Ima onih koji ne piju.

Radije, kada se piju alkoholna pića i kako su postala uobičajena pojava? Pijenje alkoholnih pića postao je općenito prihvaćen oblik ponašanja. Jest i piti, zajedno, jest stanoviti socijalni čin. U gradu kao i na selu, u društvu i s rodbinom zadovoljstvo je piti. U takvim susretima dolazi do uzajamnog ohrabrivanja i nagovaravanja na još jednu čašicu. Na čašicu koja život znači. Zadovoljstvo je ponuditi piće i biti ponuđen. Neobično je u raznolikim prigodama, gdje se ljudi skupljaju i druže, ne nazdraviti. A kako znamo, nazdravlja se redovito s alkoholnim pićima.

Često se alkoholna pića upotrebljavaju u kuhinji. Dakako, ne kao hrana nego kao začim ili dodatak nekom jelu. Kažu da se nekad upotrebljavaju kao zamjena za hranu. Alkoholna pića oslobađaju u čovjekovom

organizmu energiju i mogla su poslužiti kao stimulans koji čovjeku udvostručuju snagu, na kratko vrijeme. Alkohol može biti uporabljen kao sredstvo za oslobodjenje duha. Da bi se stvorio ugođaj dostojan tuluma ili da bi se pratila nogometna utakmica potreban je alkohol. On je i dokaz muškosti. Karakterističan za adolescente. Željni dokazivanja i potvrđivanja poistovjećuju se s vršnjacima i starijima tako da posežu za alkoholom. Česta su natjecanja tko će više popiti a da se ne opije. Dokaz muškosti?

Na sve te načine i stotine drugih, pijenje alkohola postaje uobičajenom pojavom koja ne bi bila strašna da alkohol nema vlastiti put. Prvo je zgodna prigoda, koja zatim prelazi u normalnu pojavu, te, na koncu, iz normalnosti u ropstvo. Ovisnost. No, prije nego prihvatimo uobičajene pojave bilo bi dobro raspitati se što to prihvaćamo i je li to što prihvaćamo dobro za čovjeka ili ne. Možda sljedeće pitanje daje odgovor. Zaboravivši cipele, jeste li ikada bos hodali po gradu?

OPĆE ODREDBE: a) vino - 1l b) žestice - 0.5l c) - 5l

Čl.1.

Prema prvom općem zakonu pijanaca, svaki član dužan je barem jednom tjedno ispuniti minimalnu normu propisanu općim odredbama. Više se cijeni ako član višestruko pređe minimalnu normu.

Čl.2

Konsumacija vina (u daljnjem tekstu prehrambenog proizvoda) skupljeg od 20kn kosi se odredbama prvog članka i povlači određene sankcije.

Čl.3

Eventualna odstupanja od ispunjenja normi (vidi Čl.1) moguća su zbog težih zdravstvenih problema, smrtnih slučajeva u obitelji te šoferstva.

Čl.4

Članovi su dužni se međusobno izvještavati o prilikama i događajima koji su se dogodili petkom ili subotom u kasnim večernjim satima u svrhu kolektivnog spajanja slike određene večeri.

Čl.5

Ukoliko dođe do nepredvidivih okolnosti u kojima član nije u mogućnosti izvršiti dužnost propisanu

prvim člankom, ostatak predviđene norme mora proslijediti najraspoloživijem članu svoje ekipe.

Čl.6

Službeni završetak pijanke označava ispunjenje kvote i posljednjeg člana.

Čl.7

Član koji izvršava svoju dužnost propisanu prvim člankom ne smije niti u jednom trenutku biti ometan od strane drugih članova.

Čl.8

Nitko od članova pa ni apsolutni rekorder u ispijanju nije dužan opravdati se za svoje postupke u alkoholiziranom stanju, štoviše obavezan je ulaskom u disko klub dobro ga "dignuti" te u takvom stanju upadati svemu što hoda.

Čl.9

Tezi oblici pijanstva određeni su strogim propisima a to su : 1."rupe" 2.riganja po javnim mjestima 3.padovi... I kao takvi cijene se apsolutno!

Čl.10

Tezi oblici pijanstva obavezni su na slijedeće datume: 31.prosinca,

1.siječanj, subota prije poč. 2. polugodišta škole, za uskrš, vikendima za vrijeme ljeta,25.studenog, te na pojedine rođendane članova. Po mogućnosti najmanje 1 tjedno!

Čl.11

Ukoliko pojedini član ima saznanja o kršenju pravilnika od strane drugih članova dužan ga je odmah prijaviti Alkoholnom vijeću koji se formira za vrijeme ispunjavanja odr. norme.

Čl.12

Svaki član koji zapjeva tokom pijanke mora biti popraćen vokalima i drugih članova.

Čl.13

Tokom održavanja pijanke dozvoljeno je davanje opaski (a.k.a. skečeva) među pojedinim članovima. Analalogno tome, skečevi moraju biti interni i adekvetni situaciji u kojoj se nalazi.

Čl.14

Ukoliko se pojedini član nađe u stranom i nepoznatom okružju druge ekipe, dužan je poštovati njihov opći pravilnik te pokazati svoj stupanj alkohola tolerancije i time opravdati reputaciju svoje ekipe.

(NE)STABILNOST

PRIJEDLOG ZAKONA O RADU

čl. 1

Ako se djelatnik ističe svojim radom, te pretjeruje zalaganjem na poslu, dobit će otkaz u za to zakonom predviđenom roku.

čl. 2

Početak radnog vremena djelatnik određuje sam. Zakonska odredba propisuje da to ne smije biti prije 10 sati ujutro.

čl. 3

Naknadu za svoj rad određuje djelatnik u dogovoru sa svojim kućanima.

čl. 4

Prije početka posla djelatnicima se daje nešto za okrjepu: hladno ☑, sendvići, vino, konjak, sve na trošak poduzeća.

čl. 5

Na poslu je dopušteno zapjevati. Ako neki djelatnik zapjeva, ostali su dužni prekinuti s radom i pridružiti se pjevaču.

čl. 6

Ukoliko neki djelatnik zaspe na poslu, ostali su djelatnici dužni u

tišini napustiti radno mjesto da mu ne bi smetali, a za to imaju pravo na novčanu naknadu kao da su radili.

čl. 7

U odsutnosti šefa djelatnici imaju pravo organizirati zabavu na trošak tvrtke.

čl. 8

Pauza za marendu traje od 1030 do 1330.

čl. 9

Ako je u radno vrijeme neka serija (npr. "Esmeralda", "Mariosol", ili repriza neke emisije koju djelatnik nije gledao prošle večeri) tvrtka je dužna osigurati TV uređaj ekrana minimalne veličine 55 cm te omogućiti praćenje iste uz novčanu naknadu djelatniku kao da je radio.

čl. 10

Za smjenjivanje šefa potrebna je peticija s potpisima najmanje 2 (dva) djelatnika.

čl. 11

U skladu s pozitivnim zakonskim normama, djelatnik može zamoliti šefa da dovrši posao umjesto njega,

kao i da mu bude na usluzi (npr. da mu dohvati ☑ iz hladnjaka - tvrtka je dužna osigurati hladnjak koji ne koristi freon, najmanje zapremine 8 litara po djelatniku).

čl. 12

Ukoliko je šef ženskog roda, muški su djelatnici dužni pri svakom prolasku dati joj na znanje svojim ponašanjem da je predmet njihova razgovora (npr. zviždukom, tapšanjem po stražnjici, "dobra, dobra...", "al' bi je..." itd.)

čl. 13

Svaki djelatnik ima pravo na 8 tjedana godišnjeg odmora ljeti, a 6 tjedana zimi. Ako djelatnik provodi taj odmor izvan mjesta boravka, tvrtka mu je dužna osigurati čišćenje stana od, kroz to vrijeme, nakupljene prašine.

čl. 14

Ako se djelatnik tvrtke ženi-udaje, tvrtka mu je dužna osigurati miraz u visini godišnje prosječne plaće, kao i snositi troškove momačke večeri te 85% troškova vjenčanja. Tvrtka tom prigodom ostaje zatvorena nekoliko dana, a djelatnici na kolektivnom godišnjem odmoru.

čl. 15

Za sve djelatnice poslodavac mora osigurati kućnu pomoćnicu, koja mora imati primjerene obline i odgovarajući izgled - kako bi mogla poslužiti i suprugu (u odsutnosti djelatnice).

čl. 16

Odlazak s posla je u 1430. Djelatnici napuštaju radno mjesto praćeni taktovima glazbe predviđene za takve prigode. Šef je dužan svakom ponaosob zahvaliti za radni učinak uz srdačno rukovanje.

čl. 17

Portir je dužan svakom djelatniku prije izlaska iz kruga tvrtke pregledati torbu. Ukoliko ništa ne pronađe, dužan je vratiti djelatnika u tvrtku kako bi ovaj mogao uzeti nešto za sebe. Starijim djelatnicima odvoze se takve stvari (samo ukoliko su teže od 2 kg) službenim automobilom do njihova doma.

čl. 18

Ukoliko djelatnik tijekom noći sanja o poslu, tvrtka mu je dužna platiti naknadu za noćni rad.

Votka poslije kiše

Gle duplu votku poslije kiše
puna je kapi pa se njišem.

Votka po Votka k tom još dupla
I ja sam drven poput trupla.

Kad se probudim ispod stola
pitam se da l' krv još mnome kola.

Kroz glavu tad prođe mi prvo
da li sam čovjek ili drvo?

SEDAM ČUDA KOMUNIZMA

1. Svatko je bio zaposlen.
2. Iako je svatko bio zaposlen nitko nije ništa radio
3. Iako nitko ništa nije radio svi planovi su bivali ispunjeni bar 100%
4. Iako su planovi ispunjeni preko 100% radnje su bile prazne
5. Iako su radnje bile prazne svi su sve imali
6. Iako je svatko imao sve svi su krali
7. Iako su svi krali nikad ništa nije falilo

(NE)STABILNOST

KRALJ I DVORSKA LUDA

U jednom kraljevstvu vladao glupi i razmaženi kralj. Osobito su ga ljutile neravnine na cestama njegova kraljevstva. Ranjavale su mu noge svaki put kad bi krenuo na putovanje. Stoga je izdao naredbu da se cijelo kraljevstvo prekrije ugodnim životinjskim krznom.

Kad je to čula dvorska luda, obuzeo ju je gromski smjeh. Bez imalo bojazni posavjetova kralja.

Dragi kralju, pa to je nemoguće! Čemu trošiti toliko bogatstvo? Bolje uzmite dva komada krzna pa ih pričvrstite na svoja stopala.

Kralju se sviđje savjet dvorske lude.

Učini tako i nastadoše prve cipele.

Dio svijeta koji moraš promijeniti tvoje je srce.

BOGATSTVO DANA

Ne dopusti da danas prohuja kraj tebe. Previše je dragocjeno da propadne.

Daj najbolje od sebe ovome danu i to će uvijek biti uz tebe.

Iako će sati prolaziti brzo a dan završiti, vrijednost koju pohraniš u njega nastaviti će svoj put.

Ne odgađaj uživanje života za neki drugi trenutak. Danas je dan koji će ti donijeti najbolje od tvojih snova.

Učini nešto od onih stvari koje su ti važne, koje ti nešto znače. Stupi u vezu s onim ljudima koje želiš vidjeti.

Danas imaš priliku učiniti da se nešto dogodi. Danas je tvoje vrijeme da živiš sa svom puninom koju možeš zamisliti.

Ovaj dan je ovdje sada spreman za tebe, da se napuni tvojom posebnom vrijednošću. Ispuni ga, živi ga, i učini ga svojim blagom.

MALE RADOSTI

Pronađi radost u malim stvarima jer ih ima jako puno. U svakom danu postoji bezbroj mogućnosti da budeš radostan.

Ti mali trenuci radosti i sreće umnažat će se. Vodit će te u pozitivnom smjeru.

Velika postignuća su rezultat malih napora pridodanih jedan drugom. Na sličan način, radosni i ispunjeni životi građeni su komadić po komadić, od malih radosti u vremenu.

Ne odgađaj svoje uživanje života čekajući na veliko i slavno postignuće. Ako zanemaruješ male mogućnosti radosti, velike divne radosti će te sigurno zaobići.

Zašto bi se radovao malim stvarima kad velike stvari izgledaju tako okrutne? Jer će pozitivan pristup životu fokusirati i usmjeriti tvoju energiju prema svladavanju teških izazova s kojima se suočavaš.

Zastani na trenutak, pronadi nešto što te stvarno raduje i osjetit ćeš istinsku energiju koja struji tvojim bićem.

Sada zakorači naprijed i odvaži se na ovaj put.

Novinski oglasi

Dijelim vaše trenutke sreće, a uz nadoplatu i plaćem.

Ako netko želi ostaviti alkohol i cigare, nek ih ostavi kod mene.

Izgubljena bomba, pronalazaču sućut.

Vi imate Sony Playstation, ja imam vrijeme, znanje i iskustvo. Za simboličnu naknadu prelazim najteže nivoe igara.

Tražim mladu, pametnu i lijepu djevojku (bogatu) s dobrim autom. Po mogućnosti dostavite sliku auta.

VICEVI

Prepričavaju dva Crnogorca doživljaje iz rata... i kaze jedan: "oni nas gonili ka' gamad, mi bježali ka' sokolovi..."

Ulazi kršni Crnogorac u kafanu, sjeda i poziva konobaricu. Prilazi mu mlada zgodna i lijepa konobarica i pita ga šta hoće da pije. Na to će Crnogorac: "Djevojko, donesi mi jednu jaku kafu ko što sam ja i slatku ko što si ti!" Donese konobarica kafu, Crnogorac proba kafu pa joj reče: "O, djevojko, da se nisi ti malo precijenila!!!"

Sjedi djetić u jednoj bašti na primorju i posmatra šta se oko njega dešava.

Za susjedni sto sjeda zgodna i mlada djevojka...

- Šta pije djevojka, pita on nju.

- Kolu, odgovara ona.

- A dje ti je, jadna!

Došli ti Mujo i Fata u Australiju da traže azil i pitaju prvo Muju:

"Mujo šta ti radiš?" Kaže Mujo: "Nisam ja Mujo ja sam John" - "OK. John šta radiš?"

- "Pa eto ustanem ujutro odem na verandu, pa popijem kafu pa opet na verandu.."

- "OK, ok ali šta radiš?"

- "Pa kažem vam. Onda jedem pa opet na verandu i tako cijeli dan..."

- "OK. Johne dosta te je bilo. Šta Fato ti radiš?"

- "Pa nisam ja Fata ja sam Veranda"

Pošao mali Perica u školu plivanja, nakon nekog vremena govori instruktoru, odoh ja kući. U čemu je problem pita ga on. Nisam više žedan, kaže mu Perica.

Zamisli, - kaže Ibro ženi - ovdje u novinama piše: kad god udahnemi izdahnem, jedan čovjek umre!

- Pa normalno da umre kad ne pereš zube!

Ja svoju zenu nikada ne tučem. Samo je gurnem niz stepenice, pa neka se ona sama udari gdje hoće.

Leti Slobodan Milosević sa ženom i sinom iznad Bosne i u jednom trenutku nadahnuto reče:

- "Mogao bi im baciti bar 100 DM da se deset ljudi obraduje."

- Na to će mu žena: "Mogao bi i 200 DM da se dvadesetak ljudi obraduje!"

- A sin reče:- "Zašto ti ne skočiš, svi bi se obradovali"

Tri najgore kletve Hercegovcu su:

- 1. Dabogda ti dijete ne vidjelo Zagreba!*
- 2. Dabogda ti mobitel imao dvojnika!*
- 3. Dabogda ti žena oprala čarape sa šarenim rubljem*

Zašto će u budućnosti raditi uske mercedese ?

Zato da Hercegovci mogu oba lakta držati na prozoru

BISTRA GLAVA NAJBOLJA DROGA

Kažu da onaj tko uzima drogu, ili ti drogira se, opasan je za sebe, ali i za okolinu.

Činjenica ja ta kad si pod utjecajem bilo koje od opojnih droga, imaš osjećaj kako lebdiš, cijeli svijet je tvoj, a ni novac nije problem jer su ih puni džepovi.

I onda kada droga odradi svoje, kad prestane djelovati, svega toga nestane.

Svijet više nije tvoj pa potreba za novcem nije neizbježna.

Zašto?

Zato što želiš ponovno biti «centar sveta» i pun lažne vrijednosti. Kao što slavni, već niz godina pokojni Jim Morrison reče: »Jednom uzmeš da probaš, drugi put jer ti prija, a treći put jer nažalost moraš.« I kad pokradeš sve iz kuće i susjedstva, kad izgubiš obitelj i prijatelje i kad ti poraste želja za sve većom količinom droge; tu, dragi prijatelju, je kraj već odavno jasnog kraja. Eto, tako se gube mladi životi, tako s ovog svijeta odlaze možda novi profesori, političari, intelektualci, heroji. Sve zbog poroka koji nudi lažnu sreću.

Mladi prijatelju! Da, upravo ti, koji ovo sad čitaš, razmisli malo. Ljudski je život malo kratak. Pođi

od pretpostavke da ćemo ti ja živjeti oko 70 godina.

To je lijepa životna dob, zar ne!?

Koliko je to dana?

Samo dvadeset pet tisuća dana.

Koliko sati?

Samo šesto tisuća.

Sigurno se pitaš zašto ti sve ovo govorim!?

Što iz svega ovoga vidimo? Ako ništa drugo, onda barem to da ne smijemo ni jednu sekundu izgubiti namjeravamo li učiniti štogod ozbiljno.

Sigurno misliš da je to danas nemoguće, jer sve ono što nam muti pogled i misli, nudi se servirano gdje god se okreneš.

Moraš znati jedno: ništa nije nemoguće i nedostižno. Stoga dragi prijatelju pokaži svoje kulinarsko umijeće pripremajući specijalitet «bistra glava».

Potrebno: glavni sastojak je svakako glava. Ako je slučajno nemate, svakako je pronađite jer u protivnom recept je ne izvediv. Ako ste pronašli taj sastojak u njega stavite: 26 žlica dobrote, dvije do tri dobre doze knjige na tematiku «Živjeti zdravije, «Kako reći ne drogama», «Obrazovanje naše svagdašnje». Svemu tome dodati: tri šalice dobre volje, dvije šalice smijeha i radosti, dvije žlice poslušnosti i odgovornosti, te postupno dodavati 30 žlica molitve. Bistru glavu poželjno pripremati svaki dan. Rezultat: budeš li se točno držao recepta uspjeh je zajamčen.

Na tebi je samo da odlučiš želiš li u sebe ubrizgavati «bistru glavu» ili pak želiš onu vrstu droge koja razara i pomuti sve što dotakne.

Izbor je tvoj prijatelju moj.

Sretno!

Građevinski fakultet
Ivana Miletić

TJEDAN JEDNOG LUZERA

Tjedan za pamćenje?! Ma ne, to su bili oni dani kada sve ode u (k)rivom smjeru, koje želite što prije zaboraviti i sjetiti se tek u dubokoj starosti! A počelo je tako nevino, amaterskim kladenjem koje je nakon izvjesnog vremena preraslo u pošast nekontroliranih razmjera. I tako nakon duljeg posta koji je trajao otprilike kao desetak korizmi, dogodio se i taj dan. Toliko iščekivan i u koji su tolike nade položene. Naime, dotični luzer uspio je uplatiti dobitni listić, za svotu koja je prosječnom studentu dovoljna za bezbrižan život bar nekih par mjeseci. Kako se sve zbilo za vikend, potaknut nenadanim dobitkom krenuh u višestruko zvanje “tura” širem krugu prijatelja, vodeći se za onom “daj meni daj svima”. Idući dan je prošao, kao uostalom i svaka nedjelja u već uhodanom trijeznjenju, ali i planiranju shoppinga sa lovom koju spletom okolnosti mogu podići tek sutra. Nakon duge i neprospavane noći ponosno uzimam listić i krećem u toliko iščekivanu isplatu. Cijelim putem uzaludno pokušavam suzbiti onaj smješak koji nikako ne silazi s lica. A onda šok! Nema listića?! Čitav izgubljen, s nevjericom pretražujem džepove nadajući se da je sve to lažna uzbuna i da će se listić već pojaviti negdje. Vraćam se u stan i kao mahnit počinjem potragu. Poput ovisnika u zadnjem stadiju apstinencijske krize, čitav izbezumljen pretražujem i posljednji kutak stana, koji već izgleda kao da je kroz njega prošao tsunami. Nakon nekog vremena s tugom na srcu, shvaćam bolnu istinu; od listića nema ništa; ergo od love nema ništa; ergo u minusu sam, jer već sam solidnu svotu potrošio! Razmišljajući tako da li da se bacim s balkona ili ne, kroz glavu mi prolaze svakakve gluposti; možda da pređem na hinduizam ili budizam, možda bi tada imao više sreće, i naravno ono vječno pitanje koje svi postavljamo kad smo do grla u govornima “Pa šta sam ja Bogu skrivio?”. Poslije još jedne neprospavane noći, ujutro se budim bez imalo snage i vjere u novi dan. Ustajem, pred vlastitim odrazom u zrcalu svečano prisežem “Ovo je posljednji put!” Nema više sigurnih parova, nema više kockanja sa režijama i stanarinom niti višesatnih proučavanja ponude, od danas se mijenjam! Hahahaha, čak sam i sam nakratko u to povjerovao. Iako se sve zbilo u drugom mjesecu u jeku zimskih rokova, idući dani su se uglavnom svodili na vegetiranje u stanu sa osnovnim funkcijama najsličnijim papučici ili amebi. Nakon par dana kad sam se već počeo lagano oporavljati od tragedije koja me udesila i iscrpljujuće pravne bitke s kladionicom, odlazim do faksa čisto informativno pogledati što kolege polažu. Ubrzo shvaćam da su mi rokovi proletili poput onih japanskih vlakova i zauvijek otišli u nepovrat. To me i nije odveć pogodilo jer sam već bio toliko sj... da me ništa nije moglo poljuljati u toj savršenoj ravnodušnosti. E da, ne smijem zaboraviti par prijatelja koji su mi tih dana bili velika potpora i vjerojatno su zaslužni što danas nisam na psihijatriji, na liječenju od sloma živaca, ili kako su to oni divno sročili: “Ma daj čovječe tržni se, nije sve tako crno ima tu malo i sivih nijansi!”. Sve u svemu bilo je to jedno zanimljivo iskustvo, a poanta ove priče jest: “Uvijek može biti gore”, naime idući tjedan saznajem da jedino ta kladionica u sličnim situacijama ne isplaćuje novce, a da ironija bude veća tu sam prvi put uplatio listić!!!

Nikola Cvitanović
Građevinski fakultet

SADRŽAJ

Treba li nam još jedan spomenik	3	Cipela	35
Jako zanimljiva predavanja.....	4	Opće odredbe	36
Studenti – studij	5-7	Prijedlog Zakona o radu.....	37-38
Krivnja	8-10	Votka poslije kiše	38
Nostalgija niz dušu krenula.....	11	Sedam čuda komunizma	38
Pornografija.....	12-13	Kralj i dvorska luda.....	39
Uske kuće.....	14-17	Bogatstvo dana.....	39
Zašto graditi sistemom siporex ..	18-20	Male radosti	39
Lude kuće.....	21-24	Novinski oglasi	39
Zračna luka Kansai	25-27	Vicevi	40
Podvodne konstrukcije.....	28-31	Bistra glava najbolja droga	41
Bijelo dugme.....	32-34	Tjedan jednog luzera.....	42

{NE}ST@BILNOST® ▶

3

No.

{NE}ST@BILNOST® ▶
